Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1016 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն. Տ.) 7 ՅՈՒՆԻՍ 1887 15 ՌԱՄԱԶԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՂՐԿԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطەدە نورادونکیان خانندە آرەولك
غزتەسی ادارەسنە

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան	գանձման արժէք		160
» » Վեցամսեայ	»	»	80
» » Եռամսեայ	»	»	40
Գաւառաց և Արտաքին			
Թղթատարով տարեկան	»	»	240
Գաւառաց համար և Արտաքին			
Թղթատարով վեցամսեայ	»	»	120
[illegible]		Փրանք	56
» » եռամսեայ	»	»	28

Դուրս ղրկուած յօդուածոց ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է, խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրուածներ ետ չ'տրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Déïrmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 26 ՄԱՅԻՍ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՄԱՅԻՍ 31ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 4 ՅՈՒՆԻՍ.)

ՕՐՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. Զօր. Լը Ֆլոյի յայտնութեանց ի պատասխան, Պիզմարք Իշխանի թերթը, Նօրտ Տէյչէ Ցայթունկ, հրատարակեց Բեդերսպուրկի գերման դեսպան Ռէօյս Իշխանի երեք հեռագրերն, որք կը պատմեն երեք տեսակցութիւններ, զորս գերմանական զինուորային կցորդ Զօր. Վէրտէր, աւստրական դեսպան Պառոն Լանկէնաու և ինքն Ռէօյս Իշխան 1875ին և 1876ին ունեցած էին Ցարին հետ։ Այս տեսակցութեանց մէջ, Աղեքսանդր Բ. յայտներ է թէ ֆրանսական դեսպանն ո՛րչափ երկիւղ կը ցուցնէր Գերմանիոյ պատերազմական պատրաստութեանց վրայ, և խորհրդաբար պատասխան ընդուներ է թէ ի Պերլին առաւել եւս հոգ կ'ընեն Ֆրանսայի պատրաստութեանց նկատմամբ։ Աղեքսանդր Բ. քանիցս յայտարարեր է թէ կը վստահի Պիզմարք Իշխանին բարի դիտաւորութեանց։ 1876 յունուար 22ին, Ցարն ըսեր է Ռէօյս Իշխանին թէ ինք երբեք հաւատացած չէր որ նախորդ տարին (1875ին) Գերմանիա կ'ուզէր պատերազմ հրատարակել Ֆրանսայի դէմ, և ի նպաստ խաղաղութեան իւր ջանից համար իրեն շնորհակալութիւն յայտնողներուն պատասխանած էր միշտ (Ցարը) թէ բան չէր կրցած ընել այս մասին, «որովհետեւ ի Պերլին զամեն ոք իրեն (Ցարին) չափ խաղաղասէր գըտաւ արդէն»։—Այս պաշտօնագրերով, Պ. Պիզմարք կ'ուզէ համոզել աշխարհ թէ 1875ին Ֆրանսայի երկիւղներն անհիմն էին, այսինքն՝ Գերմանիա չէր մտադրեր զարնել Ֆրանսան։ Այս միտքը կը գրէ իւր կողմէ նաև Նօրտ Տէյչէ։ Բայց այս պաշտօնագրեր բան մը եթէ կ'ապացուցանեն, սա է միայն թէ Աղեքսանդր Բ. երբեք չէր հաւատացած լըրջապէս թէ Պերլինի դահլիճը պատերազմական դիտումներ ունենար. բայց այս բան Լը Ֆլօ զօրավարին յայտնութեամբք եւս երեւան ելած էր արդէն։

Այս յայտնութեանց մէջ՝ Թուրքիացւոց՝ համար ամենայն հետաքրքրաշարժ մասն է այն որ կը վերաբերի Պ. Ռատովիծի՝ մայրաքաղաքիս գերմանական այժմեան դեսպանին՝ 1875 ին ի Բեդերսպուրկ կատարած գաղտնի պաշտաման, ուր, Զօր. Լը Ֆլոյի խօսքին նայելով, Պ. Պիզմարք ղրկեր է զայս ճարտար դիւանագէտ՝ Աղեքսանդր Բ. ին և Կորչաքոֆի ըսելու համար. «Մի՛ դպչիք մեզ երբ Ֆրանսայի վրայ իյնանք. մեք եւս ազատ կը թողունք զձեզ ընել Թուրքիոյ կողմն ինչ որ ուզեք»։ Ո՛չ միայն Նօրտ Տէյչէ հերքեց Զօր. Լը Ֆլօյի այս պատմութիւնն, այլ և մայրաքաղաքիս գերման դեսպանին պահանջմամբ՝ Տպագրական Տեսչութիւնը կառավարական Լա Թիւրքի լրագրոյն մէջ երբեւ [illegible] նշանակեց և հերքեց ֆրանսական նախկին դեսպանի մը յայտնութեանց այս մասն, —հերքման ձեւ մը, որ կ'ըսուի թէ վէճ պատճառեր է ի Բարիզ։

Արդ, երեկի հեռագրէն իմացանք թէ ծերունի զօրավարն Լը Ֆլօ նոր նամակ մը հրատարակելով Բարիզի լրագրաց մէջ, անգամ մ'եւս հաստատեր է իւր յայտնութեանց Պ. Ռատովիծի վերաբերեալ մասն։ Ո՞վ հաւատանք։ —Մեկ ոտքը գերեզմանին եզր դրած նախկին դիւանագէտ և նախկին զօրավար մը պէտք չունէր սուտ խօսելու այնպիսի միջադէպի մը վրայ, յորում իւր սխալած լինելն եթէ ընդունէր իսկ, իւր միւս յայտնութեանց վնաս չպիտի հասնէր։ Բայց բնական է որ Տէրութեան մը մօտ պաշտօն վարող բարեկամ դեսպան մը չուզէ գոյացումն այնպիսի գաղափարի մը թէ ինք երբեմն այդ Տէրութեան հակառակ խորհրդոյ մը միջնորդն եղած էր։ Պարզ խօսելով, Պ. Ռատովիծի վերաբերեալ պաշտօնին հերքման մէջ այսօր Ն. Վսեմութիւն աւելի շահ ունի քան Ֆրանսայի նախկին դեսպանն։ Այս անժխտելի է, բայց այս նկատում կը բաւէ՞ վերջնապէս ցոյց տալու թէ ճշմարտութիւնն ո՛ր կողմն է։

Այս մասին չենք կրնար կարծիք յայտնել. զի Լը Ֆլօ զօրավարին չեղտեալ յայտարարութեանց դէմ կայ յանուն կայս. կառավարութեան հրատարակեալ ո՛չ նուազ չեղտեալ հերքում մը։ Բայց եթէ կայս. կառավարութեան խորհրդոց մէջ համոզում գոյանայ թէ 1875ին Պ. Ռատովիծ արդարեւ Զօր. Լը Ֆլոյի ակնարկած պաշտօնը վարեր է ի Բեդերսպուրկ, նոր երեւոյթ մը կրնան առնուլ գերմանօ-թիւրք յարաբերութիւնք, որք մեր կողմէ սա համոզման վրայ հիմնեալ էին միշտ թէ Գերմանիա հաշտ աչօք չի նայիր Ռուսիոյ բացարձակ առաւելակշռութեան յԱրեւելս։ Պուլկարական խնդրոյն մէջ փորձը ցուցուց, և դեռ կը ցուցնէ, թէ Գերմանիա տրամադիր է աչք գոցել Ռուսիոյ արեւելեան քաղաքականութեան։ Բայց հա՞րկ է հաւատալ՝ Զօր. Լը Ֆլօի հետ՝ թէ Գերմանիա տրամադիր է միշտ՝ Ֆրանսայի կողմէ ազատութեան փոխարէն՝ ամեն ազատութիւն տալ Ռուսիոյ Արեւելից կողմն։ Եւ ենթադրելով թէ Ֆրանսայի նախկին դեսպանն իրաւունք ունենայ, կը հետեւի՞ թէ Գերմանիոյ վերագրեալ տրամադրութիւնն իրական արդիւնք պիտի ունենայ։ Ռուսիա, մինչեւ իսկ Արեւելից կողմէ ամեն ազատութիւն վայելելու պայմանաւ, կըրնա՞յ երբեք իւր շահուց համաձայն գտնել՝ Գերմանիոյ ճիրաններուն յանձնել զՖրանսա։ Նոր յաղթութիւն մը տանելով Ֆրանսայի վրայ, Գերմանիա Եւրոպիոյ վրայ կը ստանայ ամենամեծ առաւելակշռութիւն մը, որոյ նմանը Մեծին Նաբոլէոնի օրով միայն կը գտնենք։ Ռուսիա, մինչեւ իսկ իւր արեւելեան խորհրդոց իրագործման սիրոյն համար, կրնա՞յ հանդուրժել Գերմանիոյ այսչափ մեծնալուն և զօրանալուն։ Ա՛յս է էական խնդիրն, և 1875ին Պ. Ռատովիծ ի Բեդերսպուրկ ինչպիսի պաշտօն ալ վարած լինի, տարբերութիւն չըներ այս էական խնդրոյ նկատմամբ։

Պուլկարական փոխառութեան մը կնքման համար ի Վիեննա բացուած բանակցութիւնք կ'երեւի թէ յաջող ելք ունեցեր են։ Պուրսէյի Լէօ-բէյ-Օրէն ռուսասէր թերթին Սոֆիայի թղթակիցն է որ կուտայ սոյն լուր։ Քաղաքական նկատումներ շատ ազդեցին։ Պուլկարական երկաթուղին չպիտի ամբողջանար, ի չգոյէ դրամի։ Բայց Աւստրիոյ շահը կը պահանջէ որ երկաթուղեաց միացումն ըստ կարի շուտ տեղի ունենայ. և մինչեւ որ ռումանական, սերպական և պուլկարական գիծերը միանգամայն չլինին, բացումը տեղի չի կրնար ունենալ. (*) Հարկ էր ուրեմն Պուլկարներուն տալ չխնայելու միջոցը։ Լէնտէր Պանք միջամտեց, և յանձն առաւ 100ին 5 տոկոսով և 100ին 1 գլխավճարով մէկ միլիոն ոսկի փոխ տալ պուլկար կառավարութեան։

—Միլան Թագաւորին դէպ ի Ռուսիա հակման նկատմամբ, Լէօ-բէյ-Օրէն կը ծանուցանէ թէ Սերպիոյ Թագաւորին կողմէ հնարք մ'էր այս՝ ճնշում ի գործ դնելու համար Աւստրիոյ վրայ, որ չէր ուզեր դրամական օգնութիւն մ'ընել Սերպիոյ։ Միլան Թագաւոր խրտուիլակի մ'աջակցութեան դիմել ուզեց, և այն խրտուիլակն եղաւ ռուսականն։ Առ այս, Միլան դադրեցուց ճնշումն որ Սերպիոյ մէջ ի գործ կը դրուէր Ռուսասիրաց վրայ, որոց ռուսական համակրանքներն, հետեւապէս, արտայայտեցան ամեն ժամանակէ աւելի ազատութեամբ, և Թագաւորին ինչ ինչ այցերը, Պ. Կարաշանինի հրաժարականն որ միշտ գրուած կը կենայ գրասեղանին մէջ և Թագուհւոյն ի Ռուսիա ճամբորդութիւնը [illegible] Իշխանին հետ՝ բաւական եղան կարծիք յառաջ բերելու թէ Թագաւորը Ռուսիոյ կողմը կը յարի։ Վիեննայի մէջ երկիւղիւ դիտեցին այս կարծեցեալ հակումն, և քսակին բերանը բացին։ Լէնտէր Պանք, որ Պալքանեան աղքատիկ կառավարութեանց համար երկրորդ նախախնամութիւն մը կը դառնայ, յանձն առաւ 40 միլիոն ֆրանք փոխ տալ Սերպիոյ, և ըստ որում յոյժ ստիպողական պէտքեր կային գոհացնելու, առ այժմ մէկ միլիոնը տուաւ, մնացեալ 39ն ալ հետզհետէ պիտի ղրկէ ի Պելկրատ։

—Լորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլ, յունիս 4 ին բանախօսութեամբ մը, խստիւ քըննադատեց անգլ. բանակն և նաւատորմն, որք, ըսաւ, բնաւ պատրաստ չեն պատերազմի, և պահանջեց որ հիմնական բարենորոգմամբք բանակն ու նաւատորմը լաւագոյն վիճակի մէջ դրուին։

—Վիլհէլմ Կայսր ջերմապէս ծափահարեցաւ իւր հպատակներէ, ի Քիէլ յունիս 3ին նախագահելով աշխատութեանց սկսման, ի հաստատութիւն ջրանցքի մը Պալթիկ Ծովուն և Հիւսիսային Ծովուն միջեւ։ Ծերունի կայսրը բահի առաջին հարուածը տալով սկսաւ զայս մեծ ձեռնարկ։

—Իտալեան կառավարութեան Հապէշստանի դէմ հրատարակած պաշարման վիճակը մեծ վնաս կուտայ վաճառականութեան այն կողմեր։ Մասուայէ կը հեռագրուի թէ Մաքսատան հասոյթը, որք առաջ 100,000 ֆր. ի կը համնէին ամսոյն, այժմ 40,000 ֆր. ի իջած են։

—Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ, Ելմտացոյցի վիճաբանութեան պահուն, պատերազմական նախարարն յայտարարեց թէ կառավարութիւնը կը պաշտպանէ Մասուայի գրաւման սկզբունքն, որ առեւտրական և քաղաքական նպատակաւ է, բայց անհրաժեշտ կը համարի վերականգնել իտալեան զինուց պատիւն, և այս մասին վարկ պիտի խնդրէ Ժողովէն։ Նախարարութեան ազատական անդամ Պ. Քրիսպի յայտարարեց թէ արդի դահլիճն ետ չպիտի կոչէ Մասուայի զօրաբանակն։ (Ուրեմն, պէտք չէ հաւատալ Սպանիոյ լրագրաց ոմանց, որք այնպէս կը ցուցնէին իբր թէ Իտալիա կերպով մը ի վաճառ հանած է զՄասուա և զԱսապ։)

—Մայիս 30ին ի Սեւաստաբոլ տեղի ունեցաւ Սինոբ անուն առաջնակարգ զրահաւորի մը ի ծով իջուցման արարողութիւնն, որում նախագահեց ծովային նախարարն, որ Սեւ Ծովու ռուսական նաւահանգիստներն աչքէ կ'անցունէր վերջերս։ Սինոբ տարիէ մ'ի վեր երրորդ զրահաւորն է զոր Ռուսիա կ'իջեցունէ ի Սեւ Ծով։

—Ի Ստրասպուրկ, երկու պաշտօնեայք ձերբակալեցան պետական դաւաճանութեան ամբաստանութեամբ։ Անոնցմէ մին խոստովանեցաւ թէ զինուորական տեղեկագիրներ կը ղրկէր առ Ֆրանսացի Գնդ. Վէնսան, նախկին պետ Ֆրանսայի պատերազմական Պաշտօնատան տեղեկութեանց Դիւանին, կեղծ հասցէով մը։ Զարմանալի է որ ֆրանսական կառավարութեան հաշուոյն գործող լրտեսք այսպէս մի առ մի գերման կառավարութեան ձեռքը կ'իյնան, մինչ Ֆրանսայի մէջ գործող լրտեսք ֆրանսական իշխանութեանց խուզարկութիւններէն զերծ կը մնան։ Միայն այս Գնդ. Վէնսանի քանի՛ քանի՛ գործակալները գտնուեցան ցարդ ի Գերմանիա։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բրուսիոյ կառավարութիւնն որոշեց Բոզէնի (գերմանական Լեհաստան) քաղաքաց դպրոցներուն մէջ ջնջել լեհերէնի ուսուցումն՝ երեք ստորին դասուց համար։ Վերին կարգերուն մէջ ալ, լեհ լեզուի դասերն, որք շաբաթը 4էն 5 ժամ կ'աւանդուէին, 2 ժամու պիտի զեղչուին։

—Ցիտալիա, արտաքին գործոց պաշտօնատան ելմտացոյցին տեղեկաբեր Պ. Պրանքա իւր տեղեկագրով կը խնդրէ 40,000 ֆր.ի յաւելուածական նպաստ մը Փոքր-Ասիոյ և Ափրիկէի իտալեան վարժարանաց համար։ Արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Մանչինիի գաղափարաց համեմատ, սոյն գումարի ամենամեծ մասը պէտք է յատկանայ աշխարհական վարժարանաց, «որք եկեղեցական վարժարաններէն աւելի կարող են մրցիլ միւս երկրաց դպրոցներուն դէմ»։

—Ի Ռուսիա, օտարաց ռուսական հպատակութեան վերաբերեալ օրինագիծն այս օրերս կը ներկայացուի Պետական Խորհրդոյ։ Պ. Կաթկով խորհուրդ կուտայ կառավարութեան՝ յոյժ դժուարացնել ռուսական հպատակութեան ստացման պայմանները, որովհետեւ կը վախցուի թէ օտարազգիք ռուսական հպատակութիւն կ'ընդունին միայն հարստութիւն դիզելու համար ի Ռուսիա, յետ այնորիկ վերադառնալով իրենց հայրենի երկիր։ Պ. Կաթկով կը պնդէ թէ ռուսական արհեստագործութիւնն այսօր այնչափ զօրացած է որ կարօտութիւն չունի առանձնաշնորհումներ տալու օտարազգեաց։

—Ռուս կառավարութեան հրամանագիրն, որով օտարազգեաց Ռուսիոյ սահմանագլխոյ գաւառաց մէջ կալուածատիրութիւնը կ'արգիլէ, և անհնար կ'ընէ արդի օտար կալուածատերաց՝ իրենց անշարժ սեփականութիւնները թողուլ իրենց զաւակաց, բուռն յուզում պատճառեց թէ՛ յԱւստրիա և թէ ի Գերմանիա, ըստ որում Գերմանիոյ կամ Աւստրիոյ հպատակ բազմաթիւ օտարազգիք, մանաւանդ Լեհեր, հող ունին ռուսական Բոլոնիոյ մէջ։

—Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովոյն լեհ անդամները, լաւ մտածելէ յետոյ, առ այժմ ետ կեցան աւստրո-մաճառ կառավարութեան միջամտութիւնը խնդրելէ ընդդէմ ռուսական Ուքազին, ի մասին օտարազգի կալուածատերաց։ Քալնոքի կոմս չուզեր Ռուսիոյ կառավարութեան հետ վէճի բռնուիլ այս խնդրոյ վրայ, յորում կ'ըսուի թէ Ցարն իւր միջազգային իրաւանց սահմանէն դուրս չէ ելած։

—Գերմանիոյ կառավարական լրագիրք ներշնչեալ յօդուածներ կը հրատարակեն, որով կը ճանչնեն թէ օտար կալուածատերաց մասին ռուսական Ուքազն համաձայն է միջազգային օրինաց, և կը ծանուցանեն թէ Պիզմարք Իշխան չպիտի միջամտէ ի նպաստ գերման հպատակաց։

—Քէօլն Ցայթունկ կ'ըսէ. Ֆրանսայի նոր նախարարութեան կազմութիւնը գերման կառավարութեան վրայ ընտիր տպաւորութիւն ըրաւ, խաղաղութեան պահպանման վստահութիւն տալով։ Գերմանիոյ և Ռուսիոյ յարաբերութիւնք յոյժ բարւոքած են, այնպէս որ երկու կայսերաց մօտալուտ տեսակցութիւն մը հաւանական է։

—Բէրլինէր [illegible] կ'ըսէ. Ի Ֆրանսա նախարարական տագնապին լուծումը կը գոհացնէ Ֆրանսայի ամեն անկեղծ բարեկամներն։ Իսկ Պ. Ֆլօքէի նախագահութեամբ դահլիճ մը բաւական ապահովութիւն չպիտի ընծայէր խաղաղութեան պահպանման։

—Հունգարիա վերստին կ'ողողի։ Սէկէտինէ կը հեռագրուի. Թէյս վերստին խզեց իւր պատուարներ, և 100,000 հոլէ աւելի տեղ ողողեց, ահագին վնաս պատճառելով գիւղերու և երկրագործութեան։ Որովհետեւ ողողումն հսկայաքայլ կը յառաջդիմէ և ամեն բան կը քանդէ, գէթ ժողովրդեան կենաց ապահովութեան համար մեծ ճիգեր կը լինին իշխանութեանց կողմէ։

—Իտալիոյ Թագաւորին եղբայր Աօստա Դուքսը Լոնտոն գնաց, ի դիմաց Ումպէրդօ Թագաւորին ներկայ գտնուելու Վիքթօրիա Թագուհւոյն Յոբելեանի հանդիսից։

—Եթնա լեռը վերստին բորբոքեցաւ։

—Ի ռուսական Լեհաստան մեծ զօրամարզեր տեղի պիտի ունենան ի մօտոյ, և սահմանապահ զօրագունդք պիտի աւելնան։

—Ֆրանց Եօզէֆ Կայսրը Վիքթօրիա Թագուհւոյն Յոբելեանին առթիւ, նուէր կը ղրկէ տակառ մը Թօքայի մաճառական ընտիր գինի, որ սիրական գինին էր Վիքթօրիա Թագուհւոյն հանգուցեալ ամուսնոյն։

—Ի Վիեննա քիչ մնաց որ հրոյ ճարակ լինէր նորաշէն Պուրկ-Թադրոնն, որոյ շինութիւնը դեռ վերջացած իսկ չէր բոլորովին։ Հրդեհն անմիջապէս մարեցին, բայց Օբերա-Քոմիքի դժբախտութեան վրայ, սոյն դէպք սաստիկ սրտայուզութիւն պատճառեց ի Վիեննա։

—Հունգարիոյ Բրեսպուրկ քաղաքին մայր-եկեղեցւոյն մէջ եւս նախընթաց կիրակի հրդեհ ծագեցաւ, և թէպէտ առաջքն առնուեցաւ, բայց դէպի դուռները վազող աշխարհի ամբոխին մէջ ոմանք ծանրապէս վիրաւորեցան։

—Վիեննայի Նամակատան մէջ, երիտասարդ լեհ պաշտօնեայ մը տասն հատ նամակներ բանալով, անոնց պարունակած 150,000 ֆիորինի գումարը գրպանեց, և [illegible] դուրս ելաւ, և փախաւ։ Վարչութիւնը գումարին մէկ երրորդը միայն պիտի հատուցանէ նամակատեարց, որովհետեւ գումարին մէկ մասը միայն ապահովուած էր որոշապէս։

—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովոյն մայիս 31ի նստին մէջ, Պ. Ռուվիէի Նախարարութիւնն առաջին գրաւականն ստացաւ խորհրդարանական վստահութեան։ Որովհետեւ Արմատականք կը պնդէին թէ Պ. Ռուվիէի նախագահութեամբ լոկ Պատեհականներէ բաղկացեալ Նախարարութիւն մ'՝ կանգուն մնալու համար՝ Միապետականաց աջակցութեան կը կարօտի, Պ. Ռուվիէ Խորհրդարանի առջեւ ելնելուն պէս, յայտարարեց թէ նոր Նախարարութիւնը չպիտի պաշտօնավարէ մինչեւ որ դրական ապացոյց չտանայ թէ Հանրապետականաց մեծամասնութիւնն իրեն հետ է։ Ըստ այսմ, Արմատականաց անվստահութեան առաջարկին դէմ, քուէարկեցին 159 Հանրապետականք, մինչ անվստահութիւն յայտնող Հանրապետականաց թիւն էր 139։ Պ. Ռուվիէի պահանջած պարզ օրակարգը քուէարկեցաւ 199 Հանրապետականներէ ընդդէմ 149ի, այս երկրորդ քուէարկութեան մէջ բացակայից կողմէ տրըւած քուէներն եւս հաշուելով։ Ուրեմն, Նոր Նախարարութիւնն հանրապետական մեծամասնութիւն մ'ունի։ Ա. և Բ. քուէարկութեան մէջ 126-163 Միապետականք Նախարարութեան ի նպաստ քուէարկեցին, և ո՛չ մէկ միապետական երեսփոխան հակառակ քուէարկեց։ Բայց այն օրն որ Միապետականք, իրենց սովորութեան համեմատ, միանան հանրապետական Նախարարութեան մը հանրապետական հակառակորդաց հետ, Պ. Ռուվիէի Նախարարութիւնն եւս կը վերջանայ։

—Մայիս 31ի գիշերն Համպուրկի նաւարանաց մէջ հրդեհ ծագելով շուտով ծաւալեցաւ։ Վեց նաւակայք այրեցան, որոցմէ կրակը ծաւալեցաւ նաւահանգստի նաւերուն, և անգլիկան երեք շոգենաւեր աւելի կամ նուազ այրելէ զատ, ուրիշ շատ մը նաւեր ալ վնասուեցան։ Կրակին պատճառ եղաւ բամպակի հակի մը բռնկիլն, ուստից ուրիշ դիւրավառ նիւթեր կրակը հաղորդեցին նաւարանին և նաւերուն։

—Բարիզի Նորընտիր Քաղաքային Խորհուրդը վերընտրեց իւր Նախագահ, զՊ. Հովլաք լեզուաբանն, 49 քուէով, յորմէ կ'երեւի թէ 80 անդամոց 50ը կուսակից է միշտ Բարիզի քաղաքային ինքնօրինութեան։

(*) Ըստ մեր տեղեկութեանց, Սելանիկի երկաթուղին, մինչեւ Սերպիոյ սահմանն հասած, 20 մէդրօ տեղ միայն չէ շինուած, սպասելու համար որ պուլկարական գիծն եւս հասնի Սերպիոյ սահմանագլուխն, որպէս զի միացմունք միահաղոյն տեղի ունենան։ Ծ. Խ.

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԿԻՆՆ ՀՈԳԵԿԱՆ ՏԵՍԱԿԵՏՈՎ

(Շար. Երէկի Թուոյն և վերջ)

Այդ բժիշկներն չե՞ն գիտեր արդեօք որ եթէ բժշկութիւնն հիւանդութիւնները բուժելու արուեստն է, առաւել եւս անոնց առաջքն առնելու արուեստն ըլլալու է։ Երբեք կարելի՞ է վստահ լինիլ հիւանդութիւններն բուժելու երբ ի յայտ եկած են արդէն եւ չկա՞ն հիւանդութիւններ որ իրենց բնութեամբն իսկ միշտ անբուժելի են։

Նկատելէ յետոյ թէ ինչ պէտք է լինի անարիւն, փափկակազմ եւ ջղային կնոջ առողջապահական եւ դեղական դարմանը, տեսնենք այժմ թէ իւր հոգեկան կազմութեան վերաբերմամբ հետն ինչպէս վարուելու է։

Ըսինք թէ կինն խիստ դիւրազգած է եւ իւր ջղային կազմութեան պատճառաւ իւր զգացողութեանց միշտ տէրը չէ. չէ կարող զայնս չափաւորել եւ շատ անգամներ այդ զգացողութիւնք եւ տպաւորութիւնքն են որ իւր վրայ կ'իշխեն եւ իրենց անմիջական եւ ուղղակի ազդեցութեան ներքեւ գործել կուտան իրեն։

Ըսինք նաեւ թէ կինն նուրբ եւ փափուկ զգայնութիւն մը ունի եւ ինչ որ զգացում է՝ միշտ զարգացեալ է ի նա եւ ամեն նկատողութիւններէ գեր ի վեր կը մնայ. հետեւաբար կնոջ հետ տրամաբանելն շատ անգամ անօգուտ կը լինի։

Այսպիսի կազմուածութեամբ՝ ուղղութեան մը պէտք ունի նա եւ այդ ուղղութիւնը բնականաբար այր մարդուն մէջ կը գտնէ։ Այր մարդն իւր աւելի հանդարտ, աւելի խոհուն եւ նուազ մոլեռանդ բնաւորութեամբ կնոջ խորհրդատուն, առաջնորդն եւ մենտորն է։ Այրն եւ կինն իրարու համար եղած են և իրարու պէտք են. երբ իրարմէ անջատ են, իւրաքանչիւրն իւր կողմն անսահմանելի պակասութիւն մը կ'զգայ. երբ միասին են իրարմով կ'ամբողջանան. ի մարդն հանդարտ, պաղ եւ խոհուն բնաւորութիւն մը կը գտնէ կինն որոյ պէտք ունի իւր բուռն, եռանդուն եւ յախուռն բնութիւնը մեղմելու համար. եւ մարդն ալ ի փոխարէն կնոջ քով կը գտնէ միանգամայն՝ զգացումն որ կը հրապուրէ զինքն եւ նախաձեռնութիւնն որ շատ անգամ իւր անորոշ եւ հաշուող մտաց կը պակասի։

Այս ընդհանրապէս եւ իւր ամբողջութեանը մէջ ճիշդ դնահատութիւնն ամեն պարագայներու մէջ այնպէս չէ. արդարեւ անխառն մտքի եւ զօրաւոր գլխու տէր կիներ կը գտնուին որք կարող են ամեն բանի ուղիղ, արդար եւ անաչառ ուղղութիւն մը տալ. այս արդար իրաւունքը տալու է իրենց սեռին որ հանապազ տկար սեռը չէ եւ որ ընդհանրապէս շատ անգամ զօրաւոր սեռ կոչուելու արժանի է։

Բայց մեծ անձնաւորութիւններն եւ պերճաշուք բացառութիւններն յիշելէ յետոյ ընդհանուրին դառնանք եւ շարունակենք։

Կնոջ զգայնութիւնը խնամով եւ զգուշաւորութեամբ վարելու է. խնայելու է իրեն սաստիկ բուռն տպաւորութիւններն որ զինքն առաւել պիտի գրգռեն եւ զարգացնեն։ Հեռացնենք իրմէ որչափ կարելի է՝ նանիր հաճոյքներն, սնոտի եւ առասպելական ընթերցուածները, չափազանց աշխարհային յարաբերութիւններն որ բնաւ լուրջ սնունդ մը չեն մատակարարեր իւր մտաց որ արդէն շատ հակամէտ է նանիր եւ սնոտի իրերու։ Բայց միւս կողմէ չը յոգնեցնենք զայն, չը ցամքեցնենք զայն ինչպէս կ'ընեն այսօր վարժարանական ծրագիրք եւ պահանջք՝ դժուարին ուսումներ աւանդելով որք իւր փափկակազմ բնութեանն համար չեն, որք կ'եղծանեն զայն մղելով զինքն այնպիսի ճանապարհ մը ուր նուաղագոյն վտանգն իւր իգական հրապոյրը կորսնցնելն պիտի լինի։

Զգոյշ կենանք միշտ կնոջ զգացողութիւններէն եւ երեւակայութենէն։ Երբ կինն բուռն տպաւորութեան մը ներքեւ կը գտնուի, ինքզինքէն կ'ելնէ եւ ալ ինքզինքին տէրը չէ։ Զը փորձենք այն միջոցին բանավարութեան լեզուն գործել, չը պիտի լսէ մեզ. չը փորձենք զինքն համոզելու, իւր աչքերն բանալու, զի ամեն կերպ միջոցներով մեր ձեռքէն կը պրծի. արտասուք, սրտմտութիւնք, [illegible], լուտանք, հեծեծանք եւ ի հարկին ջղաձգութիւն մը օգնութեան պիտի գան իրեն, որովհետեւ, բարիզեան ատենակալութեան նշանաւոր անդամոց միոյն Ժիւլ Սիմոնի ճիշդ եւ արդար բացատրութեանն համեմատ, [illegible]. ուրեմն լուրջ բացատրութիւններ պահանջելու չէ ի նմանէ։ Ճարպիկութիւն ունենանք քանի մը վայրկեան իրեն հաւատացնելու որ ճշմարտութիւնն իր կողմն է, երբ ինքն սխալած իսկ է. քաշուինք կամաց, լուռ կենանք, զիջանելու երեւոյթն առնունք, երբ իրօք կը յաղթանակենք, և երբ փոթորիկը կ'անցնի, երբ խաղաղութիւնը կը հաստատուի, պիտի տեսնենք որ եթէ իւր բնութիւնն ուղղամիտ եւ պարկեշտ է՝ նախընթաց օրն կատաղաբար պարտուած կարծիքն հետեւեալ օրն ինքնին եւ հրճուանօք պիտի ընդունի։

Կինն կը ներկայացնէ մեզ արեւադարձի այն հիանալի երկիրներն որ թէեւ այնչափ յորդառատ եւ բարեբեր են, սակայն շատ ալ տօթակէզ եւ դժբաղդաբար երբեմն բուռն փոթորիկներէ վեր ի վայր յուզեալ. իւր բնութիւնն շատ իսկ յաղթահարեալ զգացմամբ, շատ բուռն եւ յուզուելու շատ տրամադիր լինելով՝ դիւրափոփոխ, ցնդական եւ անկայուն է. հետեւաբար չունի ինչ որ հարկ է կառավարական ծանր եւ կնճռալից խնդիրներն լրջօրէն եւ յարատեւութեամբ վարելու համար։ Իւր վայրն հանրական բեմերու վրայ չէ՛ եւ ո՛չ ալ խորհրդարանաց մէջ։

Կնոջ վայրն ընտանեկան յարկին անուշ եւ խաղաղ մթնոլորտին մէջ է. խոնջեալ եւ վաստակաբեկ ուղեւորին համար ի՛նչ որ է երեկոյեան սիւքն՝ նոյնն է կինն գործերու եւ պաշտօնից հոգերէն սպառեալ մարդուն համար, այսինքն զովութիւն եւ հանգիստ։ Իւր գորովալից եւ կարեկից բնութիւնն, քաղցրալից եւ նրբական պատուէրներով խորհրդածութեանց, պէտք է սիրոյ, հրապոյրի եւ առաքինութեան անուշահոտ բուրումներ ծաւալէ, մինչդեռ տան ներքին հոգերով, մայրութեան պարտականութիւններով եւ անձնուիրութեամբքն կ'զբաղի. իւր պարապոյ ժամերն կը վերաբերին բարեկամութեան զեղմանց, ընկերական յարաբերութեանց, սրտի եւ մտաց պատկանող ամեն իրաց եւ վերջապէս այն ամենայն բանի որ հոգին կը բարձրացնէ եւ իմացականութիւնը կ'ազնուացնէ ու կը զօրացնէ։

Այսպէս հասկցուելով, այսպիսի ուղղութեամբ կինն իւր միջավայրին եւ իւր տարերաց մէջ կը գտնուի. կին է նա բառին բովանդակ քաղցր նշանակութեամբ, կը հնազանդի ի նա բնութեան, առողջապահութեան եւ պատշաճից ամենայն օրինաց եւ այսու իւր առողջութիւնը պահպանելով զերծ կը մնայ ամեն վտանգաւոր հիւանդութիւններէ։

ԲԺԻՇԿՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կրօնական Ժողովը ի նիստ գումարեցաւ երէկ ընդ. նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի և զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1.—Նկատողութեան առնլով Աճեօլու Պուրկազի եկեղեցւոյ շինութեան խնդիրն, որոշեց ազդարարել տեղւոյն ազգայնոց որպէս զի հաւաքեալ և հաւաքելի գումարով բաւականանան շինել իրենց եկեղեցին, որ քայքայեալ վիճակի մէջ կը գտնուի, և անկից աւելի ծախք չընեն, քանի որ իրենք պանդուխտ են անդ և հաստատուն բնակութիւն չունին. Նոյնպէս արտօնեց որ Ադրիանուպոլսոյ եւ Ռոտոսթոյի մէջ հանգանակութիւն կատարեն.

2.—Նկատողութեան առնլով Կրօնական Արժ. Ծեսին կողմէ մատուցուած ցուցակն ի մասին Պոլիս պանդխտող քահանայից որոց թիւը 30ի կը հասնի, որոշեց յանձնարարել Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր որ զանոնք իրենց հայրենիքը ղրկելու համար պէտք եղածն ի գործ դնէ.

3.—Ժողովը սկսաւ ընթեռնուլ եկեղեցական պաշտամանց միօրինակութեան համար կարգեալ յանձնաժողովոյ տեղեկագիրն և շարունակութիւնը թողուց յաջորդ նստին.

4.—Նարեկայ վանուց վանահայր Խիզանցի Գեր. Յակոբ եպիսկոպոս իւր ծերութեան պատճառաւ հրաժարած էր. Ժողովը Նորա յաջորդ կարգեց Սղերդի առաջնորդական նախորդ տեղապահ Արժ. Ղազար վարդապետն.

5.—1888 տարւոյ Օրացոյցի ձեռագիրը Ժողովոյ ներկայացուած էր վաւերացնելու համար. Ժողովը բատ տեղեկագրութեան Դիմաքսեան Գեր. Համբակ եպիսկոպոսի՝ որում յանձնուած էր ի քննութիւն, վաւերացոյց զայն.

Ժողովը զբաղեցաւ նաև այլևայլ խնդիրներով.

Տրապիզոնի գաւառին մէջ՝ ի Զարչամպա և այլուր, ժամանակէ մ'ի վեր այլ և այլ անկարգութիւններ կը գործուէին նոյն կողմերը բնակութիւն հաստատող Չիրքէզ Սուլի գաղթականաց ձեռօք և այս պատճառաւ տեղւոյն բնիկ ժողովուրդը մատնուած էր տառապանաց. Վեհ. Սուլթանն որ իւր կորովաբիբ աչօք ամեն ինչ կը տեսնէ, տեղեկութիւն ստանալով այս անկարգութեանց վրայ, անմիջապէս բարեկարգական տնօրինութիւններ հրամայած էր, որով Չիրքէզ Սուլու Ալի փաշան Պոլիս կոչուեցաւ և անոր գործակից 25 ի չափ երեւելի գաղթականներն արտաքսելու հրաման եղաւ.

Արդ, Տրապիզոնի առաջնորդարանէն ի Պատրիարքարան հասած տեղեկագիր մը կը ծանուցանէ թէ հարստահարեալ գաւառաց հայ ժողովուրդն զգածուած է յոյժ Վեհ. Սուլթանի այս հայրական գթութեան շնորհաց վրայ և ամեն բերան կ'օրհնէ Ն. Վեհափառութեան անունը և թէ արդէն վիճակին Գեր. Առաջնորդն Տրապիզոնի կուսակալին ներկայանալով, ժողովրդեան երախտագիտական զգացումներն և անհուն ուրախութիւնը մատուցեր է Ն. Վսեմութեան.

Խառն Ժողովը ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ հինգշաբթի ի Պատրիարքարան.

Ստացանք ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅԻ յունիսի թիւն հետեւեալ բովանդակութեամբ.

Պերսեպոլիսոյ սեպագիրք.— Ռ. Յոհ. Երքէզ և կալիասեան Հայք.— Ռուսահայոց գրականութիւնը.— Պատմութիւն հայ լրագրութեան.— Գործնական տնտեսագիտութիւն.— Գաւառներ, պատմական նորավէպ.— Նորալուրք.— Տնտեսական.— Մանրալուրք.— Քաղաքական տեսութիւն.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՇԱՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Բերայի կառավարիչ Վսեմ. Արիֆ պէյի.

Առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Ոստիկանութեան նախարար Վսեմ. Բեհճէթ պէյի և Իսկիւտարի կառավարիչ Վսեմ. Պահրի փաշայի.

ԽԸՐԳԱՅԻ ՇԷՐԻՖ

Այսօր Րամազան ամսոյ տասն և հինգերորդ օրը լինելով, Խըրգայի Շէրիֆի տօնն է. Վեհ. Սուլթանն, կայսերազուն իշխանք, Մայր Թագուհին և բոլոր պալատական տիկնայք այսօր Թօփ Գաբուի պալատն կ'երթան յայցելութիւն Մարգարէի նուիրական վերարկուին.

Երէկ պաշտօնական հրաւիրագիրներ ուղղուեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտիին, բոլոր նախարարաց, Միւշիրներու և Վէզիրներու ինչպէս նաև մինչեւ Մուսիլէ Բայէսի աստիճանն ունեցող իւլեմայից, մինչեւ Ֆէրիգի աստիճան ունեցող զինուորականաց և մինչեւ Իւլայի առաջին աստիճան ունեցող քաղաքային պաշտօնատարաց որպէս զի ներկայ գտնուին այս աւուր հանդիսին.

Կառավարական պաշտօնատունք այսօր չպիտի գոցուին և յաւարտ հանդիսին բոլոր պաշտօնեայք իրենց պաշտօնատեղիները պիտի գտնուին.

ՔՐՈՒՊԻ ԹՆԴԱՆՕԹՔ

Կայս. կառավարութիւնը մտադիր է Քրուբի զինագործարանէն գնել բազմաթիւ խոշոր թնդանօթներ՝ Նեղուցին ամրութեանց յատկացնելու համար զայնս. Այս գնման վերաբերեալ տեղեկագիրն Սպարապետի Դրնէն կայս. պալատ ղրկուած է ուր կայսերական վաւերացման պիտի մատուցուի.

Կը հաւաստեն թէ 10,000 ոսկւոյ վճարում մը պիտի լինի կայս. կառավարութեան կողմէ վերջին անգամ գնուած թնդանօթներու համար եւ այս գումար Ելմտական նախարարութեան ձեռամբ պիտի վճարուի առ Պ. Օթօ Րէյլ, ներկայացուցիչ Քրուբի զինագործարանին ի Կ. Պոլիս.

ԿՐԷՏԷ

Կրէտէցի պատուիրակք երէկ Բ. Դուռն երթալով Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ներկայացան և իրենց իղձերն յայտնեցին.

Պետական Խորհրդոյ անդամ Փոսթանճեան Գարաթէոտորի էֆէնտի Թարգմանի պաշտօն կը կատարէր.

* *

Չորս քրիստոնեայ երեսփոխաններէ բաղկացեալ պատգամաւորութեան ընտրութենէն անմիջապէս յետոյ, Կրէտէի քրիստոնեայ երեսփոխանք հետեւեալ յայտարարութիւնն հրատարակեր են կղզւոյն մէջ.

«Սիրելի հայրենակիցք,

«Քրիստոնէից համաձայնութիւնն և վեհանձն ընթացքն իւր արդիւնքն ունեցաւ. Եւրոպական Տէրութեանց հիւպատոսք ծանուցին մեզ այսօր, թէ կայս. կառավարութիւնը բարեհաճած է յօժարամիտ ունկն դնել քրիստոնեայ երեսփոխանաց խնդրանաց և փափագ յայտնած է որ Ընդհ. Ժողովոյ քրիստոնեայ երեսփոխաններէն պատգամաւորութիւն մը ղրկուի ի Կ. Պոլիս, այդ խնդրանքները Վեհ. Սուլթանին մատուցանելու և անոնց ընդունելութիւնն հայցելու համար.

«Այս գոհացուցիչ լուրն հաղորդելով ձեզ, սիրելի հայրենակիցք, պարտք կը համարիմք հրաւիրել զձեզ վերստին, յանուն հայրենեաց և Նորա նուիրական իրաւանց, կրկնապատկել ձեր ջանքերը խաղաղութեան և բարեկարգութեան պահպանման համար և խոստում առնուլ որ, ցորքան ձեր պատուիրակը աշխատին ի Կ. Պոլիս, քրիստոնէից կողմէ ոչինչ լինի ընդդէմ մեր իսլամ հայրենակցաց զորս պէտք է նկատէք իբր ձեր եղբայրները, լռելով տալով ո'ր և է բաղխումէ, նոյն իսկ եթէ գրգռուիք. Այն քրիստոնեայն որ փորձէ վնաս մը հասցունել իսլամի մը, թէ՝ անոր անձին և թէ անոր ստացուածքին դէմ, այնպիսի վատ գործ մ'ըրած պիտի լինի որ, բաց ի ծանր պատիժէ մը, բոլոր քրիստոնէից անէծքը պիտի հրաւիրէ իւր վրայ. Համոզուած ենք, սիրելի հայրենակիցք, թէ քրիստոնեայ ժողովուրդն անաղարտ պիտի պահէ այն ազնիւ ընթացքը զոր բռնեց արդի տագնապի սկիզբէն ի վեր.»

* *

Բանեայէն մայիս 19/31 թուականաւ կը գրեն տեղական լրագրոյ մը.

«Ամրոցին հրամանատարը կը շարունակէ միշտ իւր աշխատութիւններ Նաւահանգստին ամրացման համար և այս նպատակաւ կայսերական մեծ ուղին ես առաւ, ինչպէս որ Համեայի բնակիչք զրկուեցան այն միակ ճեմավայրէն որ կը մնար իրենց. Բաց աստի, քաղաքիս հաղորդակցութեան գլխաւոր ուղիներէ մին ընդհատուած կը մնայ այս կերպով. Տեղւոյս երեւելիք նկատելով որ այս տնօրինութիւն վնաս կը պատճառէ ժողովրդեան, տեղեկագիր մ'ուղղած են քրիստոնեայ պատգամաւորաց ի Կ. Պոլիս, խնդրելով որ յայտնեն Բ. Դրան թէ հարկ է վերջ մը դնել մեր զինուորական իշխանութեանց գրգռիչ ընթացքին.»

—Հանրօգուտ շինութեանց և Առեւտրական նախարար Վսեմ. Զիհնի փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է որ պաշտօն ունի քննել Կրէտէ կղզւոյն ելմտական գործառնութիւնները. Նոյն յանձնաժողովոյ անդամ կարգուած են Պետական Խորհրդոյ Օրէնսդիր ճիւղին նախագահ Մահմուտ փաշա, Ելմտական Ժողովոյ նախագահ Իպրահիմ էֆէնտի և Պետական Խորհրդոյ Օրէնսդիր ճիւղի անդամ Փոսթանճեան էֆէնտի.

—Կրէտէէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Միջերկրականի ռուսական նաւատորմին մարտանաւ մը Սուտայի ծովախորշն հասեր է.

ՄՈՒՍՈՒԼԻ ՀԱՅ-ՀՌՈՄՔ

Սուրիաբնակ Հայ-Հռոմ հասարակութիւնը, թէև ոչ այնքան բազմաթիւ, քանի մ'եկեղեցիներ ունի ի Մուսուլ. Տեղւոյն ժէզուիթ կրօնաւորք մարդորսութեան ջանքեր ընելով վերջերս, յաջողած էին կաթոլիկութիւն ընդունիլ տալ անոնց մէկ մասին, մի եւ նոյն ժամանակ տիրանալով եկեղեցեաց որոց երկուքը միայն յունադաւան Հայ-Հռոմներուն ձեռք կը մնար. Արդ, Կ. Պոլսոյ Փրանսական դեսպանատան կողմէ Մուսուլի հիւպատոսին ղրկուած հրահանգաց համաձայն, այս վերջինը պահանջեր է որ մնացեալ երկու եկեղեցեաց մին ալ կաթոլիկներուն յանձնուի. Հայ-Հռոմք մերժողական պատասխան տուեր են յայտնելով թէ ժէզուիթք արդէն բաւական թուով եկեղեցի առած էին իրենցմէ եւ եթէ մնացեալց մին ալ առնուի, միւսն անբաւական պիտի լինի իրենց. Այս մերժման պատճառաւ բաւական շփոթութիւնք ծագեր են քաղաքին մէջ և տեղական իշխանութիւնք խնդիրը Բ. Դրան ծանուցեր են.

Միւս կողմէ, Սուրիոյ յունադաւան Ասորւոց Պատրիարքն իւր փոխանորդին միջոցաւ յայտներ է Բ. Դրան թէ կ'երկնչի որ մի՛ գուցէ տեղւոյն իշխանութիւնք յիշեալ եկեղեցին կաթոլիկ Ասորւոց յանձնէ. Այս երկիւղ յառաջ եկած է այն ճնշումէն զոր Մուսուլի Փրանսական հիւպատոսն, իւր դեսպանատան հրահանգաց համաձայն, կը բանեցունէ եղեր. Պատրիարքը կը խնդրէ կայս. կառավարութենէն միջոցներ ձեռք առնուլ արգիլելու համար այս անիրաւութիւնն ինչպէս նաեւ անկից ծագելիք հետեւանքները.

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Երեքուկէս միլիոն օսմ. ոսկւոյ փոխառութեան կնքման համար Օսմ. կայս. Պանքային հետ կատարուած բանակցութիւնք յաջող ճամբու մէջ կ'երեւին. Իտալացի արժէտեարց մասնախումբը ծանուցած է Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան թէ կը հաւանի որ այդ վարչութիւն յանձն առնու կատարել նոր արժէթղթոց տոկոսեաց վճարումն եւ այլ գործողութիւնները. Այժմ Փրանսացի արժէտեարց հաւանութեան կ'սպասուի.

* * *

Ներքին գործոց նախարարութիւնը շրջաբերական մ'ուղղեց գաւառներն որով ծանուցանելէ յետոյ թէ կայս. հրամանաւ Առեւտրական Դատարանի Նախագահ Րիֆաթ պէյ պաշտօնանկ եղած է առանց հրամանի օր մը դատարանը գոց պահած լինելուն համար, ազդարարեց թէ յետ այսօրիկ կառավարական պաշտօնատունք միմիայն որոշեալ օրերը գոց պիտի մնան և այն ևս կայս. հրամանի մը համաձայն որ պիտի հաղորդուի ամեն կողմ.

—Վեհ. Սուլթանն Իմթիյազ պատուանշանի ոսկի շքադրամը նուիրեց ծովային զինուորաց վաշտի տեղակալ-գնդապետ Մէհմէտ պէյի.

—Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վսեմ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտի երեք օրէ ի վեր անձնական տկարութիւն ունենալով իւր պաշտօնատեղին չ'երթար.

—Շոգենաւային Կուրճի ընկերութիւնը նոր շոգենաւ մը յանձնարարած է որ մօտ օրէն Կ. Պոլիս կը հասնի. Նոր շոգենաւը, Տրապիզոն անուն, պիտի յատկացուի Ինէպօլիի գծին երթեւեկութեան զոր ընկերութիւնը կ'երկարէ մինչեւ ի Տրապիզոն.

—Թուրքիոյ և Սերպիոյ միջեւ կնքելի հիւպատոսական դաշնագրի ծրագիրը վերջնապէս պատրաստուած լինելով, Նախարարաց Խորհրդոյ քննութեան և ապա Վեհ. Սուլթանի վաւերացման պիտի մատուցուի.

—Կայսերական Թանգարանի տնօրէն Համտի պէյ նոր հնութիւն մը գտեր է ի Սայտա, Պէյրութի մօտ. Այս հնութիւն, որ սեւ դագաղ մ'է բիւնիկեան արձանագրութեամբ, Կ. Պոլիս պիտի ղրկուի Թանգարանը դրուելու համար.

—Պէրլինի ելմտական լրագրաց մին կը ծանուցանէ թէ օսմ. ծխախոտի Րէժիի տնօրէնք որոշած են բարձրացնել ծխախոտի ստորին տեսակի գինը. Րէժիի վաճառմանց 100ին կէսն այդ տեսակի ծխախոտներէն կը բաղկանայ. Ընկերութեան տարեկան հաշուեցոյցն օգոստոսի սկիզբը միայն պատրաստ պիտի լինի. Պ. Զիֆֆեր յուլիս ամսոյ մէջ մայրաքաղաքս պիտի գայ եղեր.

—Այս շաբաթ օր հանդիսաւորապէս տեղի ունեցաւ ի Բերա, շուէտական դեսպանի դուստր՝ Օր. Իտա տ'Էնչքէնօֆի ամուսնութիւնն Իտալիոյ ծովային սպայ Տէլմօնթօ Բալիա կոմսին հետ. Հարսին վկայն էր գերմանական դեսպան Պ. տը Րատովից, և փեսին վկայն՝ իտալական դեսպան Պարոն Պլան.

—Տրիպոլսոյ պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ կայսերական իրատէ մը հրամայած է որ գաւառին ժողովուրդն, այր եւ տղայ, իսլամք և երեւելիք, զինուորական մարզանքներ կատարեն անխտիր, ի հարկին աջակից գտնուելու համար կայսերական զօրաց. Հետեւաբար երեք շաբաթէ ի վեր, բացի երեքշաբթիէն եւ ուրբաթէն, մարզանքներ կը կատարուին գաւառին մէջ, Շնայտըր հրացաններով. Տրիպոլսոյ լրագիրը կը յաւելու թէ շրջակայ գաւառաց բնակիչք արտօնութիւն խնդրած լինելով կայս. կառավարութենէն որ իրենք եւս զինուորական մարզանքներ կատարեն, այս արտօնութիւն շնորհուեր է անոնց.

—Այս կիրակէ օր Մաքրիքէօյի մէջ փառաւոր հանդիսիւ տեղի ունեցաւ Լատինաց Նորակառոյց եկեղեցւոյ օծումն ի ներկայութեան փրանսական դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսին.

—Իզմիրէն կը գրեն թէ Փօքիասի ծովեզրը խարսխեալ նաւու մը նաւաստեաց զեկուցման վրայ, տեղւոյն գայմագամը ձերբակալելով նաւապետն՝ ազատ արձակել տուեր է մէկ սպիտակամորթ և 16 խարշիկ կիներ որք շոգենաւուն մէջ փակուած էին վաճառուելու համար. Այդ առագաստանաւ որ Ափրիկեան Տրիպոլսէն կուգար, արգելքի ներքեւ դրուեր է.

—Սամոսի ընդհ. ժողովոյ անդամոց միջեւ ծագած անհամաձայնութիւնն յայտնի է ինչպէս նաև կուսակալ Քարաթէօտորի փաշայի ի նպաստ և աննպաստ երկու հանրագրոց ի Կ. Պոլիս առաքումն. Կ'ըսուի այժմ թէ կղզւոյն 20 գիւղերու գիւղապետք հանրագիր մ'ուղղած են առ Բ. Դուռն, որով կը ձայնակցին մեծամասնութեան՝ գոհունակութիւն յայտնելով Քարաթէօտորի փաշայի պաշտօնավարութենէն.

—Զմիւռնիոյ Խըզըտ լրագիրն հետեւեալ դէպքը կը պատմէ.

«Զմիւռնիոյ Դարըը Նազա կոչուած տեղն 50 հոգի իրենց խմած կաթէն թունաւորուեցան. Թունաւորեալց շատերուն քթէն բերնէն արիւն հոսած է.

«Այս դէպք Զմիւռնիոյ մէջ իմացուելով, առողջապահական քննիչն անմիջապէս Դարըը Նազա կ'երթայ և կաթնավաճառին խանութը խուզարկելով կը տեսնէ որ կաթը պղնձէ ամանի մէջ դրուած է. Քննութիւնը կը շարունակուի.

«Թունաւորեալց և ոչ մին մեռած է ցարդ.»

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Բարձր. Նաճէմ փաշայի որդին Մուսթաֆա պէյ, անդամ մաքսատան ժողովոյ, Պէրութէն և Եգիպտոսի ստորինաց քննիչ Թայեար Ճէմիլ պէյ Աղեքսանդրիայէն.

—Կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութիւնը ծանուցած է Սուրիոյ կուսակալութեան թէ տեղւոյն տէֆթէրտար Մուսթաֆա էֆէնտի Սուրիոյ արքունի կալուածոց յանձնաժողովոյ պաշտօնակալ անդամ և միանգամայն գեր նախագահ անուանուած է.

—Բերայի Ոստիկանութիւնը տեղեկանալով որ Ղալաթիոյ Մեծ Փողոցին վրայ գտնուած Լալա Տիմիտրի անուն անձի մը արհեստարանին մէջ գիշեր ի բուն մինչեւ առաւօտ խաղամոլութիւնք կը լինին, պէտք եղած հրամանները տուաւ որպէս զի այդ խաղամոլութիւնք արգիլուին.

—Միտիլլիի մէջ վերջին օրերս երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մ'զգացուեր է որ բաւական տեւեր է առանց սակայն վնաս մը պատճառելու.

—Վիէննայի օսմանեան դեսպանատան խորհրդական Նասրի պէյ երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ Օտեսայի ճամբով.

ԳԱՍԳԱՏ ՏԸ ԳՈՒԺ
ԵՒ
ԼԸ ԶԷՖԻՌ

Ազգային հանրածանօթ երաժշտապետ Տիգրան էֆէնտի Չուհաճեան՝ այս անգամ հրատարակած է Գասգատ տը Գուժ, Էթիւտ-Քրիք դաշնակի համար, նուիրեալ առ իւր աշակերտուհին Օր. Մառի եւ Էօժէնի Մարտիրոսեան, եւ Լը Զէֆիռ, Բոլքա տը սալօն, նուիրեալ առ իւր աշակերտուհին Օր. Սրբուհի Նասեան. Ճարտար հեղինակն իւր այս երկու նոր գործերով անգամ մ'եւս առիթ կուտայ մեզ գնահատել իւր տաղանդն. Յուսալի է թէ այս երկու գործերն եւս գտնեն իրենց նախորդ փայլուն յաջողութիւնը.

Կը վաճառուի Զարդարեան գրատունն, ի Պոլիս և Պ. Վրթրի Թղթավաճառանոցն, ի Ղալաթիա.

882 1—7

ԱԶԴ

Պոլիս, 2 մարտ 1887

Կը ծանուցանենք հասարակութեան, մեր բարեկամաց և յաճախորդաց թէ ՄԻԱԿ տէրն ենք ԱՌՄԱՆ ՊԷՐԴԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. մարքային և ՄԻԱԿ յաջորդներն այդ ընկերութեան.

Ներկայ ազդիս նպատակն է պատասխանել մեր նախորդ գործակատար Պ. Շառլ Պէրդէնի մեքենայութեանց, զոր մեր պաշտօնութենէն հանեցինք և որ երկու տարի ի վեր դադրած է Առման Պէրդէն և Ընկ. ընկերակից լինելէ եւ միայն մեր գործակատարն էր. Նմանապէս այս ազդիս նպատակն է մեր բազմաթիւ յաճախորդաց ուշադրութիւնն հրաւիրել այն ամեն խորդութեանց վրայ որք կրնան շփոթութիւն յառաջացնել իրենց մտքին մէջ եւ յիշեցնել թէ 1885 ապրիլ 28 ի Նօտարական պայմանագրով մեք ու միայն տէր ենք Առման Պէրդէն եւ Ընկ. մարքային, հաստատ սոսր յարակից բոլոր մարքաներուն, ոչ թէ իբր գնող այլ իբր միատեսակ ընկերակից յիշեալ ընկերութեան, քանի որ Պ. Առման Պէրդէն քաշուած է մեր ընկերութենէն որ օրինաւորապէս կազմուեցաւ 1886 նոյեմբեր 20 ին և որուն բնաւ մասնակցած չէ Պ. Շառլ Պէրդէն.

Հարկ չկայ մեր յաճախորդաց և բարեկամաց ցոյց տալ մեր ապրանաց արժէքը, մեր փորձառութիւնն և ուղղամտութիւնը. մեր անցեալը կ'երաշխաւորէ մեր ապագայն, մենք մեր ապացոյցները տուած ենք.

Կ'ստորագրենք

ԺՈՐԺ ՊԷՐԴԷՆ, որդի հանգուցեալ Լուի Պէրդէնի, Լ. և Ա. Պէրդէն եղբարց ընկերութեան հիմնադիրներէն մին և անմիջապէս առաջինն, ընկերակից Առման Պէրդէն և Ընկ. յաջորդ իւր հօր նոյն ընկերութեան մէջ և տէր մարքային, ընդ.

Ժ. Լ. ՌՕԶԻԷ, 1873 դեկտեմբերէն մինչ 1880 նոյմ. 20 լիազօր գործակալ Առման Պէրդէն և Ընկ., 1880 նոյմ. 20 էն 1885 ապրիլ 30 ընկերակից յիշեալ ընկերութեան, և այդ թուականէն ի վեր տէր մարքային վերյիշեալ հետ.

Մեր էդիքէդներն եւ պայմանները կանոնաւորապէս յանձնուած են կառավարութեան, ուստի մեր ապրանաց կեղծը շինողները դատի պիտի կոչուին ուր եւ լինին. 801

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 26 մայիս

ԸՆԴԱՅԹ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պահանջի)	111 3/8
3 » » » (վճարելի)	111 1/4
3 Բարիզի » (պահանջի)	22 57 1/2
3 » » » (վճարելի)	22 75

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց.)	Սէրի	15 12
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 11
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուն	»	15 10
Բարձրագոյն գին	»	15 10
Նուազագոյն »	»	15 10
Կէս օրին	»	15 10

ԻՍԹԻՔՐԱԶԸ ՏԱՀՍԻԼԻ

Երեկ երեկոյ	41 4
Այս առաւօտ	41 2
Կէս օր	41 2

ԸՆԴԱՅԹ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858) » 1862)	Սէրի	25
» 1860) » 1863) » 1872)	»	15 10
» 1865) » 1869) » 1873)	»	16 10

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երեկ երեկուն գոցուելուն (Դ. կ.)	82 20
Այս առաւօտ բացուելուն	82 20
Կէս օրին	82 20

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3 34
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	7
Պանք տը Գօնս	» »	5 20
Սոս. Շմէն տը Ֆէր	» »	3 35
Թրամուէյ	» »	300
Ռումելի երկաթուղի	Ֆր.	34
Օպլիգասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ [illegible]	»	82

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	Գրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 12
Անգլիական ոսկի	»	110 36
Բօլ Իմփէրիալ	»	90 32
Ֆլորին	»	51 25
Ռուսական թղթադրամ	»	9 81
» արծաթ	»	75
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 39
Վենետիկ	»	102 30
Հնգանոց	»	102 30
Մէթալիք	»	98 10
Թասֆիէ	»	17

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 6 Յունիս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

(Հրապարակը դանդաղ է)

Անգլ. Քօնսօլիտէ	102 1/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուելուն	14 13/16
» » » գոցուելուն	14 3/4
» » » Ա.	24
» » » Բ.	15 3/8
0 » » Գ.	14 3/4
Օթօման 1871	76 1/4
Փոխառութիւն 1877	89 (°)
Պանք Օթօման	10 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	96 3/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)	75 1/8
» առանձն. (Բրիվիլէժիէ)	98
Տայրա Սանիէ	72 1/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	96
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 6 Յունիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127 35
Օսմանեան երկաթուղի	17 10

Բարիզ, 6 Յունիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	109
» 3 %	81 95
Օսմանեան Քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուելուն	14 85
» » » գոցուելուն	14 90
» » » Բ.	15
» » » Գ.	14 90
Օսմանեան երկաթուղի	34
» Րէժիի շահնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	513 75
Գրէտի Լիոնէ	568 75
» Ֆոնսիէ	1385
Բաժնետոմս Լիոնի	1235
Սուէզի ջրանցք	2046 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	101 3/4
Իտալական Ռանթ	99 82 1/2
Եգիպտական միացեալ	380
Սպանիական (արտաքին)	68
Բրիօրիթէ Թիւրք	367 50
5 % Հելլենական	370
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 21

ՏՐ. ԺՈԶԷՖ ԲՐՈՄԸՐ, որ վերջերս Վիէննայէ ասու եկած է, պատիւ ունի ծանուցանել ազգիս հասարակութեան թէ իւր հիւանդները կ'ընդունի Թէպէ-պաշի փողոց թիւ 39, և մասնաւորապէս կ'զբաղի ներքին հիւանդութեանց դարմանմամբ.

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր ցերեկուան ժամը 10 էն (ը. ն.) և 2 էն 4.

751 9—9

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԽԱՐԲԵՐԴ, 22 մայիս

Քաղաքիս Ս. Յակոբ Թաղը բացուեցաւ նոր վարժարան մը սեպտեմբերէն ի վեր. շէնքը կը պատկանի եկեղեցւոյն, գեղեցիկ է եւ սկիզբէն էր բաւականին ընդարձակ. 5-6 ամսուան մէջ տղայոց թիւն հասաւ 200 ի. Վարժարանն այլ եւս նեղ գալով եկողն ընդունելու, ամսոյս սկիզբը նոյն դարձեալ եկեղեցւոյն բակին մէջ ձեռնարկուեցաւ կառուցանել ընդարձակ և փառաւոր վարժարան մի, որ պատիւ կը բերէ նաև Ս. Յակոբ Թաղեցւոյն և այն ամենուն, եթէ ամենքն ալ Խարբերդցի լինելով յօժարին մասնակցիլ շինութեան եւ ծախքերուն որպէս արդէն ամեն բան յանձն առնլով յիշեալ Թաղեցին՝ մեծն ու պզտիկն ալ՝ չեն խնայեր աշխատութիւն և դրամ.

Նոր շինուելիք վարժարանը կիսով արդէն պատրաստուած դիրքովն ամենէ վերջ կ'ունենայ իբր 150 լիրայ ծախք. առաջինը շինուած էր 100 ոսկւով, կը շինուի միասին առաջնոյն նաև աղջկանց վարժարան մը ծախք 30 ոսկւով, տարուան մը մէջ այդ բոլորն ալ Ս. Յակոբ Թաղի ազնիւ հայ հասարակութեան յանձն առած եւ անհերքելի դեռ մեծագործութիւնքը կը ներկայացնեն.

Գործին վարիչ-խնամակալութիւնը կը ներկայացնեն կրթական գործ մը ըմբռնելու կարող երիտասարդներ, ամենքն ալ ունեւոր և ընտրելագոյն դասէ և ամենքն վեց հոգիէն ոչ աւելի, այց աշխատութեան աջակցող են ինչպէս բժիշկ, անհիւր թաղեցի, կանայք եւս. Խնամակալ երիտասարդներն են յանուանէ Տէմիրճեան Թորոս, Գույումճեան Հայկազուն, Եօքիւզեան Գէորգ, Քիւրքճեան Խոսրով, Տ. Պզտաստրեան Կարապետ, Տէօքմէճեան Գրիգոր եւ Գույումճի Յովհաննէս էֆէնտիք. Վարժարանի ուսուցչական խումբը կը կազմեն առ այժմ 4 հոգի, իսկ մինչեւ օգոստոս ամսոյ սկիզբը նոյն խումբը պիտի հասնի 6 հոգւոյ. Վարժարանի տարեկան ծախքը պիտի ըլլայ իբր 200 ոսկւոյ գումար մը.

—Սմբատեան ընկերութիւնն ալ Վարի Թաղի Ս. Կարապետի մէջ սկսած է. Ո՞ւր է այդ ընկերութեան շէնքը. Սմբատեանց վարժարանն անհնարելի ըլլալու չափ խարխլած էր կամ արդէն Միութիւնը ցրուած լինելով մարդ միտ դնող չէր երեւնար մինչեւ հիմա. Շատ հալածանք շատ թշնամիներ ունեցաւ Սմբատեան ընկերութիւնը [illegible] դասու մը կողմէ, ամենէ վերջ ինկաւ ալ թէև նոցա լարած ցանցերէն, այլ նոր ոյժեր և նախկին գործիչք մէկտեղ գալով ամեն բան ի լաւն շրջեցին, շէնքը վերանորոգեցին, կազմեցին նոր խորհուրդ ու ժողով հիմնագրի մը համաձայն որով սովորաբար կը վարէին յառաջ. Հիմնագիրն այս անգամ ղրկեցին կեդր. Վարչութեան ի վաւերացումն. Առաջին անգամ նորոգեալ մասին մէջ բացին աղջկանց վարժարան մը, ունեցան քանի մը ամսուր մէջ իբր քառասուն աղջիկ վարժուհւոյ մը խնամքին. Կազմուած է Հոգեսէր անուն ընկերութիւն մը Ս. Ստեփաննոս Թաղը, մի ուրիշ խնամակալ ընկերութիւն՝ Սինամուտ Թաղին մէջ. Հոգեսէրի նպատակն է քարոզիչ եկեղեցական ունենալ բոլոր Թաղերուն համար. Սինամուտի ընկերութիւնը կ'աշխատի մանչերու վարժոց մը պահել. Բոլոր սոքա մէկ մէկու հետ կ'աշխատին սիրով և համերաշխութեամբ.

—Օտար գործիչներ ալ կրկնապատկած կ'երեւին դրամ եւ գործունէութիւն.

Մր. Հիւյլր սկսած է Նոր Գոլէճի մը հիմնարկութեան, ամիս մ'է որ 30-60 մշակ կ'աշխատցնէ լեռը յարդարելու, որոյ վրայ բարձրանալ պիտի նոր բոլորանկոյն, միւսէն ընդարձակ. Այս միսիօնարին գործն ամեն օր յաջող է եւ Հիւյլր ծնած է բարի աստղի մը տակ անշուշտ. Մանչ և աղջիկ Մր. Հիւյլր 450 ուսանող ունի, մեծ մասն լուսաւորչական որք սակայն վերջերս բաւականին վհատուեցան եկան Ս. Յակոբայ Կոլէճը, զոր սովոր է կոչել միսիօնարը ընդ հեգն.

—Ս. Կարապետ Թաղին մէջ վերջին շաբաթներուն հաստատուեցան լատին դաւանութեան եւ գերմանացի հայուէն մի կաթոլիկ վարդապետ. այս երկուքն ալ գործօն ընթացքով մը գնեցին ընդարձակ տուն մի, կազմեցին պատկերներով կահաւորեալ եկեղեցի եւ դպրոց, երգ, աղօթք դաշնակով կը կատարեն, մարդ 8-9 հոգի դեռ չի մտներ եկեղեցի, բայց դպրոցն ունեցած հայ վարժարանին թոշակ վճարելէ փախչող երեսուն չափ աշակերտներ.

—Ատանայէն դարձան վերջին շաբաթներուն մօտ 300 հոգւոյ չափ երկրագործ բանուորներ. Ատանա այս ձմեռ միայն, անձրեւ ընկած չլինելով երկինքէն, ո՛ր և է բուսեղէն մը գետնէն վեր ելած չէ, եւ այս պատճառաւ հարիւրաւորք լքուած և թափած տեղերնին դարձան.

—Ամերիկայի ճամբան միշտ բանուկ մնաց, մինչեւ գրելու թուականս այս տեղէն գաղթողներու թիւը կը հասնի 130ի. հիմա գիւղացին ալ գօտին կապեց յԱմերիկա ճամբորդելու տենչով. Նշանակեալ թուոյն 30-40ը գիւղացի երկրագործներ են. Անգղ. լեզուն մայրենի լեզուէն նախադաս և գերընտիր լեզու մ'սկսաւ ճանչցուիլ, Մր. Հիւյլրի աշակերտները կ'առաւելուին օր ըստ օրէ, զի վաղ միւս օր Խարբերդցի եղողը պէտք է անպատճառ Ամերիկա տեսնէ, ուր անգլիարէն չգիտցողը կը քարոզեն թէ անասուն մ'է հիւր. Ամերիկայէն մինչեւ հիմա հայրենիք վերադարձողներ երեք են թուով.

—Կանոնաւոր անձրեւներ վախ չթողուցին որ առաջիկայ հունձքն առատութեան մէջ չտեսնուի. մերթ անձրեւներու յորդութիւն մ'ալ դաշտին մէջ տեղ տեղ առանց վնասի չանցաւ.

—Առեւտուրի դրութիւնը կը մնայ միօրինակ անշարժութեան մը մէջ. դրամի պակասն ի գիւղօրէս մանաւանդ տխուր տեսարաններ կը պատկերէ.

—Նշանաւոր մահեր պատահեցան քաղաքիս մէջ. Մ. Դաւիթ Սողիկեան, Մ. Օհան Մարութեան և Մ. Յակոբ Ատանալեան, Մէհիրէի մէջ Մ. Սեդրաք և Սենեքերիմ Միսաքեան կնքեցին մահկանացուի կնիքը, դեռ ամենքն ալ չափահասք և անուանիք Խարբերդի։

Վերջին երկուքը կառավարական և ազգային գործոց մէջ շատ մը պաշտօններ անցընելով պատիւ կը բերէին հայ անուան. մինչ վաճառականի գործերով զբաղեալ, իւրաքանչիւրն իւր բնակած թաղի եկեղեցւոյն և դպրոցին մինչեւ վերջն աջակից գտնուելու գովելի ընթացքն ունէին։ Նշանաւոր եղաւ այս մասին իւր մահուընէ վերջ Մ. Դաւիթ Սողիկեան, որ ժառանգորդք 100 ոսկւոյ արժէքով խանութ մը կտակեցին Ս. Յակոբ իւր թաղի վարժարանին, հանգուցելոյն անուան։

— Ազգային գործերու նոր կերպարանը ներկայելու համար նոր լեզու մը սերտելու յոյժ պէտքը կ'զգանք։ Բաւական պէտ վիճակ մի առաջ. ընտրութեան կը փութացուցի, իսկ ի Խարբերդ վարդապետի մը տեղապահութենէ անդին՝ ո՛չ ետ ո՛չ առաջ քայլ չը տուին փոխել. ցարդ տեղացին անկարող գտնուեցաւ հասկընելու կեդրոնին՝ իբրաց ձեռքէ ելած ջուրն ինկած կացութիւն մը. 4-5 քննիչ կը կարգուի՝ տեղւոյն գործերը քննողի պաշտօնով և մէկ անգամ տաւալին չլսուեցաւ որ Ն. Սրբազնութիւն հաճած է անվանեալ հրատարակել եղած առաջ. և ժողովոյ ընտրութիւնքն նոր բոլորովին օրինաւոր ընտրութիւն առաջարկելով։

ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ, 24 մայիս

Ադր. Պոլսոյ Գաւառական Ընդհ. ժողովն այսօր իւր Գ. Նիստը կազմեց, ընդ. Նախագահութեամբ Գեր. Առաջնորդ Ս. Հօր և ատենադպրութեամբ Ստեփանեան Գրիգոր էֆէնտիի։

Բ. Նստի Ատենադրութիւնը վաւերացնելէ յետոյ, Թաթար-Բազարճըգի կողմէ երեսփոխան ընտրեալ Քիւչիւքեան Տիգրան էֆէնտին, իւր հրաժարականի վրայ պնդած և այս առթիւ Բազարճըգի Թաղ. Խորհրդէն նոր երեսփոխանի մը ընտրուիլը պահանջուած լինելով, ժողովը Քիւչիւքեան էֆէնտիի հրաժարականն ընդունեց և նոյն Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ նորընտիր երեսփոխան Ալթունեան Պօղոս էֆէնտիի ընտրութիւնն օրինաւոր գտնելով, զայն Թաթար-Բազարճըգի երեսփոխան հռչակեց։

Յետ որոյ Կրօնական ժողովոյ ընտրութեան ձեռնարկելով, հետեւեալ Արժ. Հայրերը կրօնական ժողովոյ անդամ ընտրուեցան.

1. Տէր Մկրտիչ Աւգ. Պասմաճեան
2. » Արսէն Քհնյ. Դերձակեան
3. » Խորէն » Սարկաւագեան

Նոյնպէս քուէից բացարձակ առաւելութեամբ հետեւեալ Տեարք Քաղաքական ժողովոյ անդամ ընտրուեցան.

1. Կարապետ Պ. Բանթիկ էֆէնտի
2. Կարապետ Վ. Թէրզիեան »
3. Մկրտիչ Մ. Քեաթիպեան »
4. Յարութիւն Ունճեան »
5. Յովակիմ Կ. Սարգիսեան »
6. Յովսէփ Յ. Սանոսլեան »
7. Ստեփան Թադոսեան »

Ի վերջոյ Մաքսուտ Ալեքսեան էֆէնտին գաւառական ընդհանուր ժողովոյ Բ. Ատենադպիր ընտրուեցաւ, փոխանակ Կ. Բանթիկ էֆէնտիի՝ որ Քաղաքական ժողովոյ անդամ ընտրուելուն առթիւ ընդհանուր ժողովոյ դիւանէն հրաժարելով պարզ անդամ մնաց։

ԺՈՂՈՎ ՀՆԳԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ

ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ Ի ԲԱՏԱՒԻԱ

յ3 ԱՊՐԻԼ ԱՄՍՈՅ 1887 ԱՄԻ

Կարեւոր նորոգութիւնք մայրաքաղաքի եկեղեցւոյ

Եկեղեցին թէ՛ ի ներքուստ և թէ՛ արտաքուստ պէտս ունի անհրաժեշտ նորոգութեան, այլ վիշտ է մեզ նկատել աստանօր զի դրամական դժուարութիւնք որպէս և տեսցի ի հաշուեմատեանս խոչ և խութ եղեն մեզ ձեռնամուխ լինել յայնմ։ Տեսիմք նա մանաւանդ ընդ այն զի ի հանրական ժողովի մերում պատահելոյ յեօթներորդում մարչ ամսոյ ամին անցելոյ թէեւ վճռեցաւ մեծամասնութեամբ քուէից մարմարել զյատակ եկեղեցւոյն, այլ որպէս ի վերն յիշեցաք նուազութիւն եկամտիցն որ հազիւ բաւէ զանհրաժեշտ սովորական ծախս իւր վճարել չետ փաստումն կառավարչութեանս ձեռն արկանել յայն մեծածախս գործառնութիւն, այլ առ կախ պահեաց զխնդիրն բերել զայն վերստին առաջի ժողովոյս և որպէս վճռեսցի, կամակատար լիցի վարչութիւնս այնմ վճռոյ, բաւ է զի հարթեսցին դրամական դժուարութիւնք։

Տեսչութիւն ազգային հաստատութեանց Ջուղայու

Ի հանրական ժողովի մերում յանցելում ամի պատահելոյ յեօթն մարչ ամսոյն, վճռեալ ի ձեռն մեծամասնութեամբ քուէից կարգեցան ի Ջուղա վերցելքն անձինք որպէս վերատեսուչք ազգային հաստատութեանց անդ առ ի բերել զդէմս վարչութեանս մերոյ անդամոց։ Վարչութիւնս առժամայն ուղղեաց առ նոյն ընտրեալ Պարոնայս թուղթս տալով նոցա զկարեւորն արտօնութիւն, այլ տխուր եմք նկատել աստանօր զի ըստ լրոյ՝ ոմանք ի նոցանէ հրաժեշտ ետուն ի պաշտօնէն և չանցին ի գլուխ ազգային գործոցն։ Ընդհատեցաւ թղթակցութիւն մեր ընդ երկար, չիմանալով ընդ որ պաշտօնական մարմին պահել կցորդութիւն. հուսկ ուրեմն մղեալ մեր յանհրաժեշտ կարեւորութենէ առաքելոյ դրամ ի Սրնորկէ աղքատացն Ջուղայու ի պէտս աղքատացն ի ձմեռնային եղանակի, առաքեցաք ի ձեռս Պարոնայց Ս. Գ. Աղանուրի և Մ. Մարգարի դրամ պատկանելի աղքատացն Մնակոյն և երկուց դպրոցացն Սրբոյն Պօղոսի և Սրբոյն Կատարինէի խնդրելով ի նոցանէ առնել զհարկաւորն և տալ մեզ զհամար։

Մատակարարութիւն Ս. Յովհաննու եկեղեցւոյն տեղւոյս.

Թեմ վիճակաւորին մերոյ սրբոյ Տէր Դիոնէսիոս Տէր Եղիազար քահանայի մօտ գոլով ի լքանել վարչութիւնս ըստ կամաց և ցանկութեան պատուելի հայ հասարակութեան տեղւոյս փութաց գրութեամբ խնդրել ի Սրբազան Առաջնորդէն վանաց Ջուղայու, զի մի ի չորից նշանակեալ քահանայից ի թըղթոյ մերում առ նա, ընտրեալ կարգեսցէ ի վիճակաւորութիւն աստ։ Նորին Սրբազնութիւն ընտրեաց մեզ վիճակաւոր զՏէր Մկրտիչ քահանայն Պետրոսեան, որ և ժամանեալ աստ յանձն էառ զհոգեւոր մատակարարութիւն սրբոյ եկեղեցւոյս և նախկին վիճակաւորն զնի յանձն առնելոյ զթեմ իւր նմա դարձ արար ի Ջուղա։

Արդիւնք եկեղեցւոյն

Միմիայն աղբիւր եկամտից եկեղեցւոյն՝ որով վճարին ռոճիկ քահանային և այլ հարկաւոր ծախք, է տունն ընտեղեալ յարքայադաշտ հրապարակի վարձեալ առ ամին Ֆ 225 գիլդր։ Սակաւ ամօք յառաջ որպէս տեսցի ի հաշուեմատեանս վարձ նոյն տանն էր առ ամին Ֆ. 375,—ուստի կարէք մակաբերել թէ որքան պակասեալ է եկամուտ եկեղեցւոյն մինչ հազիւ բաւել ի բրոց հարկաւոր ծախուցն։

Մ. Ց. Ուսումնարան

Նպատակ բարերար հիմնադրաց ուսումնարանիս կալեալ մեր ի յուշի, այն է հայթայթել մանկտւոյն հայոց ի Ջաւա զգիտութիւն մայրենի լեզուին ծախուք սոյն ուսումնարանի չարունակի դասաւորութիւն Հայերէն լեզուի ի մանկունս համազգեաց մերոց ի Սուրբայիա։

Առ ի չգոյէ չափահաս մանկանց ի համազգիս մեր աստ դադարեալ է առայժմ առանձին դասաւորութիւն մայրենի լեզուին, այլ լիայոյս եմք զի զկնի մի կամ երկուց ամաց հաստատեսցի վերստին նոյն դասաւորութիւն կամ որ ըղձալի է բազմաց բացցի ի ներքոյ յաջող հանգամանաց նախկին Մ. և Ց. ուսումնարանն։ Սոյնան վարչութեանս շարունակէ տալ եկամուտ սոյն ուսումնարանի երկոտասան Ջուղայեց ի չքաւոր մանկանց Հայոց վայելել ի վարժս ուսման ի Մ. Ճեմարանի Հայոց ի Կալկաթա։

Սանունք Մ. և Ց. ուսումնարանի որք դասաւորակին անդամոր զարգիս են ըստ յետագայից.

1. Յովսէփ Գաբրիէլ յառաջին դասարանի.
2. Յ. Տէր Դ. Տէր Եղիազար յառաջին դասարանի.
3. Մինաս Յ. Միքայէլ յերկրորդ դասարանի.
4. Յովսէփ Յարութիւն յերկրորդ դասարանի.
5. Հայրապետ Տէր Պետ յերրորդ դասարանի.
6. Գրիգոր Տէր Պօղոս յերրորդ դասարանի.
7. Մկրտիչ Ս. Յարութիւն ի չորրորդ դասարանի.
8. Ստեփաննոս Պ. Ստեփաննոս յերրորդ դասարանի.
9. Յովհաննէս Ս. Սարգիս ի չորրորդ դասարանի.
10. Մարտիրոս Ս. Յարութիւն յառաջին դասարանի.
11. Յորդանան Մ. Մանուկեան ի չորրորդ դասարանի.
12. Բարսեղ Զ. Մատթէոս ի չորրորդ դասարանի։

Տխրութեամբ սրտի ազգային վարչութիւնս արձանագրէ աստանօր զի յընթացս 1886 ամին մահուամբ Պր. Մ. Տր. Յ. Դալստեանի, կորուսաք ազգասիրական եռանդեամբ լի վաստակաւոր գործակատար մեր որ յընթացս բազում ամաց կամակոր յօժարութեամբ յանձն էառ զգործակատարութիւն ազգային վարչութեանս և արժանացաւ ընտրիլ ի ձէնջ Պատուոյ Անդամ ազգային վարչութեանս։

Զկնի մահուան նորա գործակատարութիւն վարչութեանս յօժարակամ ստանձնեալ է ըստ խնդրանաց վարչութեանս Պր. Յ. Միքայէլեան, Հոգաբարձու Մ. Ճեմարանի առ որ պատեհ բաբեդէպ կալեալ աստանօր Ատեան ազգային վարչութեանս արձանագրէ զիւր շնորհակալիս վասն ազգասիրական վաստակոց նորա, որով ի յանդ. ամէ զնպատակ բարեսիրական հաստատութեանն։

Արդիւնք եկամտից ուսումնարանին որպէս տեսցի ի ներքոյ դրամական գլխոյն, յոյժ պակասէր քան զնախորդ ամսն ի պատճառս միայոյ մերոյ մթերանոցի ընդ երկար մնցոց անվարձ, այլ ուրախ եմք յայտնել զարգիս զի նոյն մթերանոց տուեալ եմք ի վարձու առ ամին Ֆ 225 մինչ ցմի տարի, յետ որոյ ունին վարձակալք ըստ դաշանց տուելոց յինքեանց հաստատեսցանել առ ամին Ֆ 250 շարունակելի վասն չորս ամաց։

Հայկեան Մարդասիրութեան Ջաւայ

Բարեսիրական հաստատութիւնս այս ազգային՝ իւրով չափաւոր եկամտօք սփոփանս բաշխումն արդարեւ մատուցանէ համազգի կարօտելոց, այրեաց եւ որբոց բնակելոց ի Ջաւա, այլ տխրիմք նկատել աստանօր զի նուազութիւն արդեանց գոյից հաստատութեանս կաշկանդէ զձեռս վարչութեան տարածանել լիալիր նպաստս առ նոսին որոց անկ եւ արժան է։

Առ այժմ 19 հոգիք նպաստին ի միաբանութենէս։ Ուսանողք արդեամբ հաստատութեանս են երկու որդիք հանգուցեալ Մ. Տիմիթրի։

Բովանդակութիւն ծախուցն է առ ամին Ֆ 190 ամսական. մուտք Միաբանութեան է առ ամին Ֆ 140. Ամսական առաւել ծախս է քան զմուտ 50։

Քննութիւն հաշուեմատեանց.

Ըստ վճռոյ հանրական ժողովոյ մերոյ զոեղի կալոյ յԱներորդում մարչ ամսոյն անցելոյ ամի, Նախագահ Ատենի վարչութեանս, ընտրեաց զյետագայ պատուելի Պարոնայս Յ. Շ. Սարգսեան, Գ. Տր. Գալստեան, և Գ. Մ. Յովհաննէսեան, որպէս զի ազգասիրաբար հաճեսցին վերահասու լինել հաշուեմատենից, արժէթղթոց և մուրհակաց պատկանելի ազգային հաստատութեանց. ուրախ եմք նկատել աստանօր զի հաճութեամբ յանձն առեալ նոցա զայն փափուկ պաշտօն ազգային յետ զպարտուպատշաճն առնելոյ զրաւոր յայտարարութեամբ ծանուցին արդոյ Նախագահին զհաւանութիւն և զբաւարարութիւն իւրեանց զուղղութենէ նոցին, որպէս և օրինակ թղթոյ նոցին յայտ առնէ։

Ցարգոյ Նախագահ Ատենին Ցանհանձանց ժողովրդեան Հայոց ի Ջաւա Բատաւիա.

Թանգ. պարոն, ըստ զօրութեան թըղթոյն ձերոյ գրեցելոյ ի 6 անցելոյ ամսեան քննեցաք զհաշուեմատեանս ազգային հաստատութեանց տեղւոյս վասն անցեալ ամի եւ համեմատեալ զնոսին ընդ մուրհակս եւ այլ արժէթուղթս զամենայն ուղիղ եւ ի կարգին գտաք։ Ըստ սովորական կարգի յաւէտ կանոնաւոր համարիմք վաւերացուցանել զուղղութիւն հաշուոյն արձանագրելով զայն ի վերայ քննեալ իսկ կշռոց մայրահաշուոյն, որով յարատեւ եւ նշանաւոր երեւեսցի եւ շարունակեսցի այս կարգ։

Մեծարանօք մնամք ձերդ խոնարհ
ծառայք
Յովհաննէս Շ. Սարգսեան
Գ. Տէր Գալստեան
Գ. Մ. Յովհաննէս

(Մնացեալը վերջը)

ԿԱՆԱՆՑ ՄԱՍԻՆ

Զարդարանքն, անյիշատակ ժամանակներէ ի վեր, տենչալի հաճոյք դարձած է մարդկութեան երկու սեռերու համար եւս։ Եւ այդ հաճոյքն, այդ ճաշակն երթալով կը ձեւափոխուի, որչափ որ կը կերպարանափոխուի ու կը յառաջդիմէ մարդկային կենցաղավարութիւնը։ Եթէ ուշադրութեամբ առնունք նախնի ազգաբանութեան գիրքերն, կամ նոյն իսկ Սպենսեր՝ Ընկերաբանութիւնն, դիւրաւ պիտի տեսնենք մարդկային զարդարանական աստիճանաբար զարգացումն եւ յառաջդիմութիւնը։ Հնագոյն ժամանակաց մէջ իսկ կը տեսնենք որ զարդարուիլն աւելի յատուկ էր կանանց քան արանց, եւ կանայք զարդարանք կը գործածէին նախ այրերն որսալու դիտաւորութեամբ, եւ երկրորդ իբր սիրոյ առարկայ։ Այդ բարբարոսական դարերու մէջ, բնական է որ կը զարդարուէին իրենց ճաշակի զարգացման համեմատ. սակայն եթէ քաղաքակրթութեան դիմենք կը տեսնենք որ բարբարոսական դարի մէջ իրենց սանձարձակ խելքով իսկ զարդարուելու համար այնչափ չէին վնասեր իրենց մարմինն, որչափ կը վնասեն լուսաւորեալ դարու կանայք, եթէ միայն բաղդատենք այն ժամանակի մարդոց գիտակցութիւնը, կեանքի պարտականութեան վրայ, այժմեանի հետ։

Համառօտ գաղափար մը տալու համար թերակիրթ և կրթեալ ազգաց զարդասիրութեան և պճնասիրութեան մասին, յառաջ կը բերենք հետեւեալ ցուցակը։

Աֆրիկէցի կանայք կը ներկեն իրենց ձեռքի և ոտի մատները կարմիր ներկով, յօնքերը սեւ՝ եւ շուրթերը կապոյտ... եւ այսպէս կը դառնան ականահաճոյ խառնուրդի պաճուճապատանք։

Թուրքաց կանայք կը ներկեն իրենց մազերը շէկ գոյնով եւ եղունգները՝ մութ դեղին, որով կերպարանքի արտաքին հրապուրանքը հրապոյր, տենչ եւ զմայլումն կը ներշնչէ արանց իրենց նկատմամբ։

Հայ կանայք սեւ-կապտագոյն ներկով մը կը ծրբեն իրենց աչքերն, որով կ'ստանան երազուն, բանաստեղծական և դիւթիչ ակնոցներ. Նմանապէս շատ տեղ կը հինայեն մազերն եւ եղունգները, մանաւանդ հասուն աղջիկներն ու մանկամարդ կիները։

Պարսիկ կանայք սեւորակ կը շրջագծեն իրենց աչքերն եւ կը նայեն երեսն...

Ճափոնացի կանայք կ'ոսկեզօծեն իրենց ատամները, այսու կամենալով ազդել զմայլման անկարծելի սիրային զգացում, հրապոյր։

Գրէօնլանտացի կանայք կը ներկեն իրենց երեսն կապտագոյն եւ դեղնագոյն, իսկ մարմնի վրայ կը յօրինեն ասեղնանկարներ, կաշին տակէն անցնելով ասեղն միապատ թելով։ Թէեւ շատ ցաւ կը պատճառէ այս գործողութիւն, սակայն եւ շատ գեղեցիկ նկարներ կ'արտադրէ։

Ինտիաներու կանայք, ոտէն գլուխ կ'օծուին քրքումով եւ ճարպի խառնուրդով.. տեսնողը կ'ըսէ թէ լալիւր գեղեցկութիւն մ'է այդ։

Նոր Հոլանտացի կանայք խեցիով կը ճանկռտեն իրենց մարմինը, մինչև որ կազմուին անթիւ գոյնզգոյն պատուածներ...։

Այս ամեն նկարագիրներ էին մասամբ։ Իսկ այժմ անցնինք բուն մարմնական գեղեցկութեան։

Պարսիկ կանայք շատ կը պարծենան, շատ կը խորտակեն եթէ ունենալու լինին երկայն քիթ։ Որչափ երկայն լինի քիթն, այնչափ ճաշակաւոր է գեղեցկութիւնը նոցա կարծիքով։ Ինչ պատճառաւ նոքա ունին այսպիսի հայեցք, կարելի չէ բացատրել եւ պատմութիւնը կը լռէ այս մասին։

Օվկեանոսի մէջ գեղեցկութեան ծայրայեղութիւնը կը համարին ափսէի նման հարթ գլուխներ։ Այս նկատառմամբ մանկահասակ աղջիկներու գլուխները կը ճնշեն, կը ճմլեն։ Այս գործողութիւն ունի նաեւ այն օգուտն որ կը նուազի մտաւոր ընդունակութեանց զարգացումն եւ այս արդէն կատարելապէս աւելորդ է այն մարդոց համար, որ կը ցանկան ապրիլ մօտայի համեմատ։

Գեղուհի լինելու համար, Աֆրիկեցւոց կարծիքով հարկ է ունենալ փոքրիկ աչքեր, հաստ շրթներ, հարթ ու փոքրիկ քիթ եւ անասրտացանելի սեւ մորթ։ Աֆրիկեցւոց այս ճաշակի վրայ կարելի չէ տարակուսիլ, որովհետեւ նա հարաւի զաւակ է։

Նոր Զելանտացի գեղուհին կը ծակէ քիթը մէջտեղէն եւ անկէ կ'անցունէ փայտի կամ ոսկորի կտոր։ Սորա մէջ անտարակոյս այլ եւս կ'սկսի նշմարելի լինել յառաջադիմութիւնը։ Այս տեղ բնական գեղեցկութեան յայտնաելու օգնութեան կը հասնի շրջապատ բնութեան այս ու այն առարկայն։ Այնուհետեւ սկսած են ծակել ականջներն։ Փայտի եւ ոսկորի տեղ սկսան անցունել ոսկի և արծաթ, ապա զարդարանքներն անցան եւ մարմնի միւս մասերը։

Բրազիլեացւոց մէջ կը ծակեն շուրթերն եւ վարդենի ու այլ փուշեր կը ցցեն վրան, այնպէս որ հաստ ծայրերն կը մնան բերանի ներսն իսկ սուր ծայրերն՝ դուրսի կողմը։ Կնասէր երիտասարդները մեծ հաճոյք կ'զգան ասկէ։

Հիմա գանք Եւրոպայի եւ նորա շրջակայ երկրաց կիներուն։ Ընդհանուր առմամբ, Եւրոպայի կանայք կը չպարեն իրենց վիզը, ձեռներն և երեսն սպիտակ կաւիճով և երբեմն կապտագոյն կաւիճով որ ծայրայեղ վնասակար եւ աղետաբեր է մարդուս առողջութեան։ Ասկէ զատ կը պատեն կարմիր ներկով, որպէս զի նշանակեն այն տեղն, ուր պէտք էր անդրադ մնար երեսի բնական և կենդանի կարմրութիւնը, կամ կը ծածկեն օսլային այլ եւ այլ նիւթերէ կազմեալ ալիւրով. Երբեմն այս միեւնոյն ալիւրով կը ծածկեն մազերն և իրենց շուրջ փոշի կը դարձնեն, և այսու կը կարծեն խորհիլ տալ արանց թէ այդ անուշաբոյր փոշին իրենց գլուխէն դուրս կ'ելնէ. շուրթերը կ'օծեն կարմրանեկ ճարպով որ կը փճացնէ մարդուս ճաշակն կերակուրի ժամանակ և թեթեւապէս կը դրդէ համբոյրի ժամանակ։ Տակաւին պատանեկութեան հասակէն կը ջանան ոչնչացնել, ապականել իրենց ատամներն, որպէս զի յետոյ հանելով զայնս տեղն անասնոց ոսկորներէ շինած ատամներ դնեն, և այս գործի համար արդէն ի վաղուց կան մասնաւոր արհեստաւորներ։ Գլուխը կը դնեն մի տեսակ թաղէայ գլխարկ պատրաստուած ձիու մազէ և այլ անասնոց բուրդերէն, նմանապէս և մեռելոց մազերէն։ Կը գործածեն կեղծ ծամեր առաւելապէս ծոծրակի վրայ։ Վերջին ժամանակի գիտական հետազօտութիւնները ցոյց տուած են որ այդ ծամերուն մէջ կան առանձին տեսակ մակաբոյծներ և զեռուններ որ նմանապէս վնասակար ազդեցութիւն կը գործեն մարդուս առողջութեան վրայ։ Մարմնի ազատ արձակ շարժումներն, որ անհրաժեշտ են կանոնաւոր զարգացման և առողջութեան համար, ի վաղուց արդէն կաշկանդուած են Եւրոպացի կանանց մէջ մօտայի շնորհիւ. և Եւրոպացի կանայք իրենց մարմնի ազատ արձակ շարժումները զոհած են մօտային։ Իրենց կուրծքն, հետեւաբար և ստամոքսն ու շնչառական գործարաններն անչափ կը սեղմեն մի տեսակ ուղղանկիւն կապանքներով զոր կ'անուանեն քորսէ — սեղմիրան. իսկ ետեւէն կը կախեն կեղծ ուռած ագի — Բուռնիւռ (մի տեսակ տոպրակ, լի մազով, յարդով եւն եւն) զոր կը գործածեն հաւանօրէն ի նշան համեստութեան։ Այսպէս ենթադրելու պատճառ այն է որ մարդուս գործարանաց այդ մասն հին ժամանակներէ ի վեր պարսաւելի կը նկատուի, թէեւ նա կարեւոր դեր կը խաղայ բնախօսական և առողջաբանական տեսակէտով։

Ներկայ քաղաքակիրթ դարու եւրոպական կանանց բնաւորութեան, ազնուութեան եւ ամօթխածութեան գաղափարն առհասարակ կախումն ունի մօտայէն։ Այսպէս զոր օրինակ մայրը կատարելով իւր բարձր պարտաւորութիւնն-մանկան ծիծ տալն, հետաքրքիր հայեացքներէ մեծ զգուշութեամբ եւ խնամով կը ծածկէ իւր ծիծերն, իսկ ըստ մօտայի, ոչ միայն մանկամարդ կանայք, այլ եւ այն աղջիկներն որ դեռ եւս «ճաշակած չեն բարւոյ եւ չարի գիտութեան ծառէն», նոքա իսկ մասնաւոր սիրով ու խնդով իրենց զգեստին ներքեւէն կուրծքի վրայ բարձրադիր կ'ուզեն ներկայացնել զոյգ բլրակներ, որպէս զի նոցա տեսքն եւ թրթռումն ևլևէջք կախարդէ, հմայէ ու գերէ երիտասարդական ամեն ակնարկ։ Դեռ այս ոչինչ, այլ նաեւ անթիւ հանդիսականաց առջեւ մերկ կը պահեն վիզն ու կուրծքի մեծ մասն, այսու նպատակ ունենալով բուռն հրապոյր ազդել... Իսկ այլ եւ այլ ծաղիկները, զարդերն աւելորդ է յիշատակել աստ։ Եւրոպուհիք կը հագնին գոյնզգոյն տեսակ տեսակ ոտնամաններ։ Այս նորագիւտ կապանքներն կամ ոտնաշղթայքն, ոմանց կարծիքով, ունին իրենց առանձին գեղեցկութիւն, փոխ առնուած Չինուհիներէն։ Իսկ այլոց կարծիքով այդ կապանքն կանանց անկախութեան խորհրդանշանն է իրենց բռնակալներու — արանց լուծի տակէն։

Եւ դեռ եւս կ'ստեղծուին նորանոր միջոցներ, կազմալուծող կանանց ֆիզիքական առողջութիւնն։ Եւ հաւանօրէն այս միակ պատճառն է որ իգական սեռն անդամք երթալով աւելի և աւելի տկար կազմուածք կ'ստանան, մինչդեռ այրերը զերծ լինելով յիշեալ տեսակի ճաշակներէն, անհամեմատ առողջ կազմուածք ունին, հակառակ իրենց մտաւոր և ֆիզիքական անընդհատ աշխատութեան։ Պ. Տ.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԻԿԵԱՆ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻԻ
ԹՈՒՂԹԱՐ ՆԱՄԱԿԱՑ

Սոյն գործ՝ որ թէ՛ հայատառ և թէ՛ թըրքատառ է՝ կը պարունակէ առեւտրական այլ և այլ մուրհակներ, պայմանագրեր, աղերսագրեր, նամակներ, և ի վերջոյ բառատետր մը ուր ամբողջ գործոյն մէջ գտնուած բառերուն իմաստներն թէ՛ հայերէն և թէ՛ գաղղիարէն բացատրուած են։ Գին 5 ղրշ։

863 2—3

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ (մտաւոր և գրաւոր). պատրաստեալ նոր և դիւրուսոյց ոճով, համաձայն արդի մանկավարժութեան պահանջմանց։ Աշխատասիրեաց Յ. Գ. Փալաղաշեան։

Ա. և Բ. տարիներ միասին կազմուած. Գ. Տպագրութիւն բարեփոխեալ և յաւելեալ։ 3 ղրուշ։

Գ. տարի, 3 ղրուշ։

Ա. Բ. Գ. տարիներ միասին կազմուած, 5 ղրշ։

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ. Լրացուցիչ մասն՝ Գ. տարւոյ Թուագիտութեան. 2 ղրշ։

Կը գտնուին ամէն գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Մարգարեան Գրատուն։

831 5—6

ՊՆԱԿ (ՏԱԽՏԱԿՔ)
ԻՐԵՐԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ
Բաժնուած 36 մեծ տախտակներու
ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ՅՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Ազգային մեծահամբաւ դաստատու Սիմոն էֆ. Միքայէլեանէ յօրինեալ Թուաբանական տախտակներն որք 36 մասէ կը բաղկանան, դիւրամատչելի եղանակաւ կ'ուսուցանեն նախապատրաստական դասու տղայոց գրաւոր և մտաւոր Թուաբանութիւնն ամենայստակ կերպով, սկսեալ Թուումէ, չորս գործողութիւններն ամբողջ թուոց, հասարակ և տասնորդական կոտորակներ, խառն թիւ, կանոն միութեան, և ապա պարզ և բաղադրեալ երից կանոններն, մինչ աշակերտաց աչաց առջեւ դընելով կանոններն և լուծման օրինակն։

Յիշեալ գործն, խիստ յոյժ ընտիր և արդի վարժարանական ուղղութեանց ամենեւին պատշաճ կը յանձնարարուի մեծայարգ ուսուցչաց ուշադրութեան։ Ցոյժ դիւրամատչելի գնով կը գտնուի Զաւմաջճըլար փողոց թիւ 20 Յ. Գասպարեան գրավաճառանոցն և այլ գրավաճառաց քով։

Գին 36 տախտակաց 5 ղրուշ։

701 9—15

ՏՕՔ. Տ. ՊԱՊԱԵԱՆ
ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ, որ վերջին տարիներս ի Փարիզ ուղեւորելով, մանկաբարձական մասնաւոր հիւանդանոցաց մէջ (Clinique d'accouchement et de gynécologie de Paris) փորձառութիւն ստացած և կատարելագործած է իւր արհեստը վերոյիշեալ մասնագիտութեանց մէջ, պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամեն օր, բաց ի կիրակի օրերէ, կը գտնուի ի Բիւջիւքեան դեղարան Կամուրջի դէմ, ուր կ'ընդունի կէս օրէն մինչեւ երեկոյ այցելու հիւանդներ. հինգշաբթի օրերը կարօտեալք ձրիապէս կը դարմանուին։ 836

ԺԱՆ ԲՈՍԱԼԻ.— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գալէթ-Գաբու, Կալաթիոյ աղօթարանին դիմաց և Նաղըշե փողոցին քով, թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամեն տեսակ օծոցներ, դանակներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ.— Ամեն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅՈՒՑԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամէ համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Տուն Չէֆթէլ ԲՈՍԱԼԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատուն չէ։

691

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՑ
ԵՐՈՒԱՆԴ Կ. ԳԱՐԹԱԼԵԱՆ
Դասատու
Զափական գիտութեանց

Ազգային դաստատուներէն Երուանդ էֆ. Կ. Գարթալեանի սոյն դասագիրքն, որ կը պարունակէ Թուաբանութեան տեսական և գործնական մասը միանգամայն, բազմամեայ փորձառութեան և մեծ խնամոց արդիւնք է։

Թուաբանութեան բոլոր կանոնք կոկիկ և դիւրըմբռնելի ոճով բացատրուած են և մեդրական չափու և փոխանակական հաշուեգիտերբերեալ կանոնք ընդարձակ տեղ մը կը գրաւեն սոյն նոր դասագրքին մէջ։

Բաց աստի, մասնաւոր ուշադրութիւն եղած է որ իւրաքանչիւր կանոնի յարակից խնդիրք Թուրքիոյ առեւտրական գործառնութեանց և առօրեայ կենաց պիտոյից համաձայն ըլլան, առանց որոյ թուաբանական խնդիրք շատ անգամ տաղտկացուցիչ և աւելորդ կ'ըլլան։

Հմուտ թուաբանին սոյն աշխատասիրութիւնը մեր ազգ. վարժարանաց մէկ զգալի պէտքը կուգայ լրացնել և բառնալ աշակերտաց ձեռքէն աւանդական դրութեամբ պատրաստուած շատ մը դասագրեանք։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին է Ցակոբեան խան, թիւ 14, Եւրոպական գրատուն, Ա. Պէյլէրճեանի քով։

Գինն է 10 ղրուշ

Շատ առնողին մասնաւոր զեղչ կ'ըլլայ։

886 1—50

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ
Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ
ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ
696

ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ Սուլթան Պայազիտ Օքճըլար Պաշիի թիւ 33 դեղարանն որ քիչ ժամանակի մէջ հանրածանօթ եղած է, այս անգամ ամեն մասամբ իւր տեսակին մէջ առաջին կարգի հաստատութիւն մ'ընելու համար որ եւ է ջանք խնայած չեմ, որպէս զի յարգոյ յաճախորդք չափազանց գոհ լինին։ Դեղարանս զխոզը պիտի գտնեն առաջին տեսակէ եւ մեծ խնամքով պատրաստուած թարմ դեղորայք՝ քիմիական ընտիր բաղադրութիւնք, բժշկական գործիներ, զուտ Նորվէկիայի ձկան իւղ, ամեն տեսակ քօնեաքներ, քինաքինայով պօրտօի գինիներ, մալակայի գինիներ, հոտաւէտ իւղեր եւն եւն, եւ դեղագրոց ընդ փոյթ պատրաստութիւն՝ խիստ չափաւոր գիներով։

Նաեւ մեր դեղարանին մէջ ամեն կէս օրէն վերջը բժշկական խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին ազգային ճարտար բըժիշկներէն Տօքթ. Թիւրապ եւ Տօքթ. Ա. Թէրզեան էֆէնտիներու կողմանէ։ Տօքթ. Թէրզեան էֆէնտի որ կ'զբաղի մասնաւոր կերպով կուրծքի եւ կոկորդի հիւանդութեամբք, ուրբաթ օրերը ժամ 7-9 ձրիաբար պիտի դարմանէ անկարող հիւանդները։

Ատամնաբոյժ Մեծ. Ժոզէֆ էֆ. Պիլլօրեան եւս պիտի դարմանէ մեր դեղարանի մէջ ամեն օր։ 761 26-30

ԴԱՐՄԱՆՈՒՄՆ ԱՉՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՏՐ. ԺԱԳ ԿՐՈՍՄԱՆ, փորձառու ակնաբոյժ որ երկար ատեն աշխատած է Բարլինի ակնաբուժական Գլինիքին մէջ, աչքի հիւանդութեանց դարմանման համար սենեակ մը բացած է ի Պոլիս, Վարդանեան դեղատան մէջ, Եէնի-Ճամի, 12, և աչքի ամեն տեսակ գործողութիւն, քննութիւն, ակնոցներու ընտրութիւն եւ այլն յանձն կ'առնու։ Կը դարմանէ նաեւ կոկորդի հիւանդութիւններ։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր առաւօտեան ժամ 4 էն մինչեւ 6 ըստ թրքաց։

Ուրբաթ օր, ձրի խորհրդակցութիւնք աղքատաց համար։

Ի Բերա, ժամ 6 էն 8, հիւանդ կ'ընդունի իւր բնակարանը, Կլավանի փողոց, 9։

756 26-30

Ջերմապէս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց գործածել Հէնրի Միւրի Օզօրակն, բուժելու համար իրենց ջղային հիւանդութիւնները, գլխու պտոյտները, քնատութիւնները, ջղային ցնցումներն եւն։

Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղատանց մէջ։ Կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիա մեծ փողոց։ 776

ԻԼԱՆ
ԽԱՉԻՆԷԼԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Երզադ անպարը էյլուն ալընաճագ Մըըը բիրինճինին դարարը գաթիւսի մայիսը բուլմընն էիրմի եէտինճի չարշէնպէհ կիւնիւ միւզայէտէյէ վազ օլունաճագընտան, թալիպ օլանլըրըն եէվմի մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ տօղուզտա գասար Խաչինէլի Խասսաի Շահանէյէ պուլունմալարը իլան օլունուր։

23 մայիս 30
Թ. 826 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 15,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիօն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց:*

ՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌԻՉԻՆ

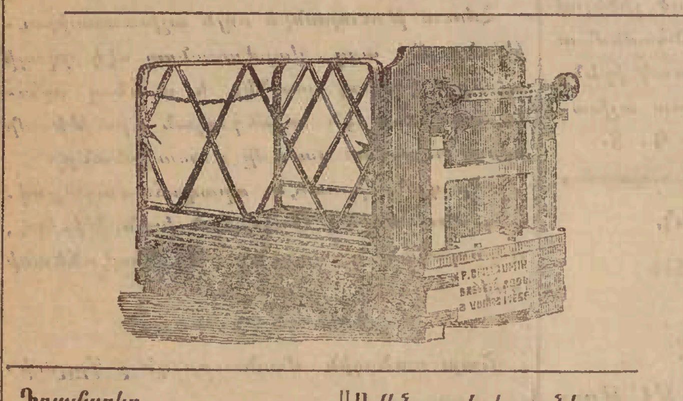

ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Բ. ԿԻՅՈՄԷՆԻ

Արտօնեալ գործարանատէր

ի Վուազոն (Իզէր)

Ֆրանսա

- Դրամարկղ
- Պատին մէջ դրուելիք արկղ
- Ածխեան արկղիկ
- Կառաձև դրամարկղ
- Ապահովութեան նկուղներու դռներ և փականներ
- Ամենազգի կշիռներ
- Զափ և կշիռ
- Ածխեան տառանոց
- Տառանոցով կամուրջ՝ կառաց, անասնոց եւ կշռման համար
- Ընդօրինակութեան մամուլք

Պատկերազարդ ցուցակը ձրիաբար կը ղրկուի երբ նամակաւ ուզուի Խոդէրն եղբարց, ներկայացուցիչ վասն Արեւելից, Գարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, Կ. Պոլիս: 656

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՖԻՆԿ
Ղալաթա, Քարանթինա փողոց, Թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿՕՐԱՍՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ
ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

566

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՐԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն: —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Ժ. Վ. *Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գափու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթէգանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6:* 686

ԱՔԼՈՐԱԽԵՂԴ

(Խուռլ-պալան)

ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ԿԱՊՈՒՏ ՀԱԶ

24 *ժամուան մէջ կը բուժէն*

ՕԲԷՍԻՖԻՔ ՄԱՆԱՐԱՈՎ

Քսան տարուան յաջողութիւն

ԱՄԵՆԱԶԳՕՒ ԴԱՐՄԱՆ

Այս դեղ վաւերացուած է շատ երկիրներու մէջ եւ Բժշկական ու Դեղագործական ընկերութեանց հաստատութեանն արժանացած:

Արեւելից համար ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցը, Ղալաթիա Մեծ փողոց, 35:

671 4—26

ՊԱՍՏՈՒՄՍ

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՈՔԹԷՕՐ ՀԻՒՆՔԵԱՐՊԷՅԷՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար տարափոխիկ հիւանդութիւններէ որք երբեմն կը փոխանցուին՝ թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպայի կարեւորագոյն հաստատութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը ղրկէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՍՏՈՒՄՍ:

Պատուաստը կը կատարուի

Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, կամուրջի գլուխ, Թիւ 77) ամէն օր ժամ 7-8 ըստ Թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամէն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Սիւլօղլու փողոց Թիւ 5), ժամ 7 էն 8:

Անասնական պատուաստի կեդրոնատեղին է Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 168:

611

ՍԻՆԿԵՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Ղալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Ղալաթա Սէրայի դիմաց:

Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն: 626

ՀԱՆՔԱՅՋՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (Գաւառ Ալիէ)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՅՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի հաստատութեան մէջ, որ Եւրոպիոյ նմանօրինակ լուացարան հաստատութեանց մին է, ամեն տեսակ լոգարան և [illegible] կը գտնուի [illegible] հիւանդութեանց բուժման համար:

Ամեն օր՝ մայիս 15էն մինչեւ սեպտեմբեր 15՝ Թատրոն և Նուագահանդէս ի Քազինօ —Երաժշտութիւն պարտէզին մէջ.— Ընթերցարան.—Տիկնանց վերապահեալ սրահ.—Խաղեր, [illegible] և զուարճութեան սրահներ:

ԱՄԷՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ԿԸ ՏԱՆԻՆ Ի ՎԻՇԻ

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել առ Ընկերութիւնն, Պուլվար Մոնմարթր, 8, Փարիզ: 666

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԵՑԱՆԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և [illegible] միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալու յառաջիկայ շոգենաւն է [illegible] որ յունիս 3ին Մարսիլիայէն և յունիս 10ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի:

Մարսիլիա երթալու յառաջիկայ շոգենաւն է Լ'Արծին որ պիտի մեկնի յունիս 13ին:

Ապրանքի և [illegible]

Նաւաղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՆՈՒԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւմէզ
536 *Մումհանէ փողոց, Թիւ 14*

ԲԱՐԲԱՍԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլի, Միտըլզպրոյի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	Պէլա
Սերապա	2,500	Բոտէլ
Ակսարիա	2,500	Քրուքշէնք
Լագոնիա	2,500	Ռիպքա
Մաքեդոնիա	3,500	Մորլ
Բուլկէրիա	2,800	Ֆոթերկիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով փոխադրութեան կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար:

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց:

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
536 *Գործակալք*

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրփուլի և Արեւելից միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճերիան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերիան	5500
Արաբիան	3700	Իլիրիան	5500
Պավարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարեան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթելեան	800	Լիպուրնեան	2500
Սայփրեան	2000	Լիտեան	800
Տուրոյ	700	Օտտոման	700
Էճիփշըն	3700	Բերսիան	3800
Ֆապիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերնիան	3700	Վիրճինեան	6800

Սիպրիան շոգենաւը, Նաւապետ Բռայեօր, այսօր Սուլինայէն առտ հասաւ և ամսոյս 11ին ուղղակի դէպի Լիվըրփուլ պիտի ուղեւորի:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՕՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. *Լիվըրփուլ*

Գործակալութիւնք.
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Գ. Քարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վաչման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Սիրա, Ա. Մ. Մավրօկորտաթօ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթոլ և ընկ.
546

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, *Բէրչէնճէ փողոց, Ղալաթիա*

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ

(*Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղէ երկաթէ*)

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՔՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԵԴՐՈԼՈՎ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
Քրիսթոֆլէ ոսկերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ

ՊԱՐՏԷԶԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք
Հրշէջ գիւղատար մեքենայներ

Ոռոգութեան
Գործիներ Ալագանի
չատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՅՔ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՒԹՔ
Ամէն տեսակ գործիքներ

Տատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ —
Սառցամաններ
Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ
Գինւոյ մամուլներ

Տուչ —
Լոգարան
Լուացք
Ծորակներ —
Խցադիր մեքենայ

32, *Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա*

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

676

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլ և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռամէզէս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆարօս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	300
Մեմֆիս	3250	Բերա	300
Պուզիրիս	3250	Լօթիօ	80
Ամասիս	3250	Օլինթոս	800
Մարէօթիս	3250	Սեպիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
541 31, *Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրփուլ*

ՖՐԱՆՔՕ–ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊՈՒՏԱՓԷՇԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստ	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լուժէն Ռարարօ
» *Գլխաւոր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եսայեան*

Ֆրանքօ-Հօնգրուազ կենաց անուանեալ ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ:

Ներկայիս կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իբր նախահայր պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել, կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր որբերն կրնան և զաւակունքը, աղքատութեան առաջին ճիրաններէն հեռի պահելու համար ասոր արդիւնք հաստատութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հօնգրուազ ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վճարականութեան մասնաւոր առաւելութեան որ մէն մի տարի Պուտափէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի չափով թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ:

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն:

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին:

Օրին.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ *ոսկի տալով* 200 *անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց Եւն. Եւն:*

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն առնուլ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուններէն: 65

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ՍՈՆՍ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարոտին	2,500
Պալսամօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Ներօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթելլօ	5,000
Գէլտօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օթրանթօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օբօրթօ	2,000
Գարգօ	2,000	Բալտիսա	1,200
Գոմօ	2,700	Պալէրմօ	3,200
Տիւռօ	2,500	Բառագէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Փիզօ	2,800
Էրաթօ	2,600	Բիայթօ	4,400
Էրօտօ	2,600	Բինայօ	3,200
Ֆալքօն	800	Բօլլօ	3,000
Ֆլավիօ	1,700	Ռոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,660	Ռօտիօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կինգալօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կօզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտօ	2,200	Սորէնթօ	4,300
Համլէօ		Տասսօ	1,200
Հերօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թինկէր	1,300
Հումպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճինօ	2,300	Քանտօ	3,600
Քելլօ	2,[illegible]00	Ուէսթօ	1600
Քօֆէօ	2,200	Զենօ	3,000
Լէօ	2,300	Զէրօ	41,0

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւնք կ'ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՑ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմէզ
551 *խան Ղալաթիա*

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ» ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 *Մայիս* 12 *Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յունիս* 14

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջէ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ր. Թ.
11 25 *Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքեօյ (Ենիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 32
12 — *Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 22
12 30 *Ր. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզպ. Պեօյ. Թար. Ենիք. (Ենիքեօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) Ուրբաթ օրերը Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք* 17
1 20 *Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի): (Բացի ուրբաթէ)* 28
2 — *Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպ. պիտի հաղորդակցի)* 21
3 — *Են. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքու շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)* 33
4 15 *Ա. Գավառ Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թարպ. Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.* 17
5 30 *Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Սթեն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք.* 22
7 — *Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաշապ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չենկ. Պեյլեր. Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իւսկ.* 1
8 15 *Ա. և Ր. Գավ. Ենիմ. Մեզարդ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Սթենիա պիտի հանդիպի)* 20
10 — *Մեզարդ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ.* 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

11 15 *Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.* 21
11 55 *Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք.* 1
12 35 *Պեպ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. Գապ.* 19
1 15 *Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք.* 32
1 50 *Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ.* 22
2 25 *Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք.* 19
3 5 *Պեպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ.* 4
4 — *Պեպէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ.* 23
10 55 *Հիսարէն ուղղակի կամուրջ* 22
11 15 *Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ* 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ ելնող շոգենաւուց ժամերը

11 — *Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ.* 28
12 — *Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ.* 19
12 15 *Պեյգօզ Բաշպ. Չըպուգլը Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 23
12 50 *Գանտ. Վանիք. Չենկլ. Պեյ. Գուզկ.* 4
2 — *Գանտիլ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիք.* 23
2 15 *Պեօյ. Թար. Պեյգ, Բաշապ, Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ.* 20
4 15 *Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ.* 19
5 15 *Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզկ. Իւսկիւտար* 28
5 15 *Պեյգ. Բաշպ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք.* 32
8 45 *Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաշապ. Չուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վան. Չենկ. Պեյլեր. Գուզկ. Իւսկ* 21

10 30 *Գանտիլլիէն ուղղակի Չենկելքեօյ* 23
11 — *Գուզկունճուքէն ուղղակի կամուրջ* 19

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 15 *Պեշիք. Օրթ. Արնվ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ.* 21
1 15 *Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Սթեն. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզարդ. Ենիմ.* 33
2 — *Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկել. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաշապ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ.* 1
2 30 *Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. Ր. և Ա. Գավառ.* 17
4 — *Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնվ. Պեպէք Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ.* 22
5 30 *Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթեն. Ենիք. Պեյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր. Ենիմ. և Գավառներ* 20
6 45 *Իւսկ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկ. Արնվ. Գնտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ.* 21
8 30 *Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Մեզար. Պեօյ.* 28
10 30 *Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթեն. Ենիքեօյ, Թարապիա, Պեօյի. Մեզար. Ենիմ.* 17
11 10 *Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարդ. Ենիմ.* 20
11 40 *Պեպ. Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթեն. Ենիք.* 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 45 *Ուղղակի Արնավուտքէօյ* 32
1 15 *Ուղղակի Պեպէք* 22
1 50 *Ուղղակի Արնավուտքէօյ* 19
2 25 *Ուղղակի Պեպէք* 4
3 25 *Ուղղակի Պեպէք* 23
10 — *Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 22
10 35 *Պեշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք* 1
11 10 *Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Պօյաճքեօյ* 21
11 40 *Պեշիք. Օրթ. Գուրու. Արնավ. Պեպ.* 19
12 5 *Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավութ.* 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

12 — *Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիք. (Բացի ուրբ.)* 28
12 15 *Ուղղակի Գանտիլլի* 4
1 25 *Ուղղակի Գանտիլլի* 23
3 30 *Իւսկ. Գուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպուգ. Բ. պաշճէ Պեյգ.* 32
3 40 *Ուղղակի Գանտիլլի* 19
4 40 *Ուղղակի Գանտիլլի* 28
9 35 *Պեշիքթաշ, Գուզկունճ. Պեյլեր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավառներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 23
10 15 *Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշապ. Պեյգ. Թար. Մեզ. Գավառ.* 32
10 35 *Իւսկ. Գուզկ.* 19
10 40 *Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Չենկել. Վան. Գանտիլլի Պեպէք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)* 33
11 15 *Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Չուպ. Բաշապ. Պեյգ.* 23
11 45 *Գապաթ. Գուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք.* 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 15	— —	7 15
11 —	6 45	11 30	8 15 Պեշիք
11 45	7 15	12 15	8 45
12 30	8 15 Պեշիք	1 —	9 10 Պեշիք
1 15	9 —	1 45	9 45
2 —	9 20 Պեշիք	2 30	10 10 Պեշիք
2 45	9 40	3 10 Պեշիք	10 35 Գզ.
3 30 Պեշիք	10 15 Պեշիք	4 —	11 —
4 15	10 40	4 40 Պեշիք	11 25
4 30 Ֆերիպօթ	10 55 Գզ.	5 25	11 50
5 —	11 25	6 5	12 5
5 30 Ֆերիպօթ	11 40	6 30 Պեշիք.	12 5 Գզ*
5 35 Պեշիք	12 5		
5 50 Վոսփոր			

ՀԱՐԷՄ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 *Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)*
5 15 » »
10 35 » » *(բաց ի կիրակի օրերէն)*
11 30 » » *(կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)*
3 15 *կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)*
4 45 *կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ*
10 15 *կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)*
11 15 *կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 30ին).*

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱԲԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

4 30 *Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի*
5 30 *Իւսկիւտարէն Սիրքէճի*
10 — *Իւսկիւտարէն Սիրքէճի*
11 — » *Գապաթաշ*
5 — *Սիրքէճիէն Իւսկիւտար*
6 15 *Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար*
10 30 *Սիրքէճիէն Իւսկիւտար*
11 15 *Գապաթաշէն Իւսկիւտար*

---

* *Այս երթեւեկութիւն Հրեից տօներուն, ուրբաթ, շաբաթ և կիրակի օրերը չպիտի կատարուի:*

Ծան. —Օգէ մեկնողաց եղած տոմսն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: 661